

SSH AR (SSH AR)

25-04-2022 09:00 - 12:00

Ks 3/5.130 - Finsen

Information:Sagsnummer: 2022-014-02038

Sagsbehandler: Clara Borgstad

Mødedeltagere : Deltagere: Hanne Tange, Rasmus Antoft, Søren Dosenrode, Birthe Lund, Jes Lynning Harfeld, Mogen Rüdiger, Morten Frederiksen, Niels Dechow, Nik Kharlamov, Ole Ertløv Hansen, Stine Ejsing-Duun, Bolette Windfeld Thesbjerg, Emma Kristine Taudal Andersen, Katarina Hessner Hansen, Nick Højgaard Rohde, Sille Johanne Poulsen, Søren Kjær den Haan, Anette Therkelsen, Malene Gram, Søren Kristiansen

Øvrige: Marie Louise Gram (Strategisk Rådgiver for Forskning, SSH), Martine Kaalund Duun (Strategisk Rådgiver for Forskning, SSH), Thorkild Ærø (Prodekan for myndighedsbetjening og sektorsamarbejde, ENG), Anders Ørgaard (Professor og formand for Praksisudvalget), Rikke Kjølby Krøger (Jurist i Fællesservice), Rasmus Tekko Pedersen (Økonomipartner for SSH)

Afbud: Janne Seemann, Mark Nicholas Grimshaw-Aagaard

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden (5 minutter).....	1
Punkt 2: Forslag til AAU's politik for brug af undervisningsmateriale (20 minutter).....	2
Punkt 3: Drøftelse af forretningsorden (20 minutter).....	3
Punkt 4: Retningslinjer til fremme af god videnskabelig praksis SSH (15 minutter).....	4
Punkt 5: Præsentation af rapport fra Danske Universiteter: Principper og anbefalinger for forskningsbaseret samarbejde og rådgivning - opmærksomhedsbehov på AAU v. Thorkild Ærø, prodekan for myndighedsbetjening og sektorsamarbejde, ENG (30 minutter).....	5
Punkt 6: Afrapportering fra Praksisudvalget (20 minutter).....	5
Punkt 7: Opdeling af FF-bidrag (20 minutter).....	6
Punkt 8: Status på udflytningsreformen (15 minutter).....	7
Punkt 9: Orienteringspunkter (10 minutter).....	7
Punkt 10: Eventuelt (5 minutter).....	7

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden (5 minutter)

Det indstilles, at Akademisk godkender dagsordenen.

Kan frit distribueres
Til drøftelse

Sagsnr.: 2020-522-01136

Sagsfremstilling til møde i akademisk råd den 25. april 2022

Forslag til AAU's politik for brug af undervisningsmateriale

Indstilling

Det indstilles, at akademisk råd:

- Drøfter og kommenterer forslag til politik for brug af undervisningsmateriale
- Fremsender et skriftligt høringssvar på baggrund af drøftelserne

Bilag

Bilag 1: Forslag til AAU's politik for brug af undervisningsmateriale

Sagsfremstilling

I universitetssektoren er der en opmærksomhed på behovet for at få klarlagt rettighederne til undervisningsmateriale udarbejdet af videnskabelige medarbejdere på universiteterne som led i deres ansættelse. Behovet på AAU skyldes blandt andet den hastige udvikling på det digitale læringsområde i lyset af digitaliseringsstrategien og COVID-19. Hovedsamarbejdsudvalget (HSU) har på vegne af medarbejdersiden udtrykt et ønske om at få klarlagt rettighederne til undervisningsmateriale.

Historik

I første omgang nedsatte universitetsdirektøren en arbejdsgruppe med repræsentanter fra relevante afdelinger i Fælles Service, der skulle udarbejde et forslag til AAU's politik for brug af undervisningsmateriale. Forslaget blev sendt i høring i HSU og de akademiske råd i maj 2021. HSU besluttede ved behandlingen af forslaget at nedsætte en ny arbejdsgruppe med videnskabelige medarbejdere, der skulle genbehandle forslaget. Resultatet af arbejdet i den nye arbejdsgruppe er et nyt forslag, som er vedlagt i bilag 1. Det har givet anledning til kritik, at fakulteternes samarbejdsudvalg ikke har været inddraget i processen, hvorfor det nye forslag også sendes i høring i fakulteternes samarbejdsudvalg.

Forslaget er inspireret af Udvalget Til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejdes (UBVA) modelaftale 3 og KU's aftale inden for området. Derudover har der pågået et arbejde med sektorniveau med formulering af fælles principper, hvilke principper det nye forslag er fuldt ud i overensstemmelse med.

Baggrund og forslagets indhold

AAU ønsker at levere forskningsbaseret undervisning, der imødekommer de studerendes og samfundets behov for god, tidssvarende og fleksibel undervisning. Det er indledningsvis vigtigt at pointere, at forslaget ikke fratager de videnskabelige medarbejders lovbestemte og kutymebestemte ophavsret til undervisningsmateriale, de frembringer som led i deres ansættelse på AAU. Dette gælder også, hvor AAU har en brugsret.

Brugsretten fratager hverken de videnskabelige medarbejders ejerskab eller råderet over undervisningsmateriale. Undervisningsmateriale er et ophavsretligt beskyttet værk. Formålet med forslaget er blot at klarlægge AAU's brugsret til undervisningsmateriale, når det er nødvendigt for universitetets sædvanlige drift, f.eks. uddannelsesvirksomhed. AAU's brugsret følger af retspraksis på ophavsretsområdet og skal medvirke til at sikre, at AAU kan udøve sin uddannelsesvirksomhed på den bedst mulige måde over for de studerende samt leve op til principperne i universitetsloven.

Forslaget er baseret på et princip om, at der i videst muligt omfang skal indhentes tilladelse til brug af undervisningsmateriale fra den underviser, der har frembragt undervisningsmateriale, medmindre undervisningsmateriale er frembragt med henblik på almen anvendelse. Hvis undervisningsmateriale er frembragt af flere undervisere i forening med henblik på brug i egen undervisning eller i fælles undervisning, forudsætter brug af undervisningsmateriale, at underviserne i fællesskab giver tilladelse. Der kan dog opstå helt ekstraordinære situationer, hvor det ikke er muligt at indhente tilladelse, f.eks. ved en undervisers længerevarende, pludselige forfald. Hvis en underviser har frembragt undervisningsmateriale med henblik på almen anvendelse, forudsætter brug af undervisningsmateriale kun tilladelse ved tvivl om underviserens intention ved udarbejdelsen. Undervisningsmateriale der indeholder lyd- og/eller billedoptagelser er behandlet særskilt i politikken. Kommerciel brug af undervisningsmateriale skal altid ske efter aftale med de enkelte undervisere.

Forslagets betegnelse og detaljeringsgrad

Der er foretaget en afvejning vedr. forslagens betegnelse og detaljeringsgrad, herunder om klarlæggelsen af rettighederne skal ske i form af en politik eller et regelsæt. Det er ledelsens vurdering, at det mest hensigtsmæssige er en politik med overordnede principper, som efterfølgende implementeres og efterleves på institutterne.

Politikken skal fungere som en overordnet ramme, og politikken intentioner vil derfor blive styrende for universitetets retning ift. brug og deling af undervisningsmateriale. Politikken skal derudover skabe fleksibilitet for institutterne og de videnskabelige medarbejdere. AAU opfordrer til, at de videnskabelige medarbejdere giver tilladelse til brug og deling af undervisningsmateriale, dog altid under hensyntagen til, at forskningsresultater ikke kompromitteres. Det er således ikke obligatorisk at give tilladelse til brug og deling af undervisningsmateriale.

Høring og godkendelse

Forslaget vil blive sendt i høring i HSU, de akademiske råd og fakulteternes samarbejdsudvalg. Efter eventuelle justeringer på baggrund af modtagne høringssvar forelægges forslaget for direktionen til godkendelse.

Finansiering

- Enhederne/omkostningsstederne, der skal finansiere en ny aktivitet er orienteret og indforstået med at de skal finansiere den pågældende aktivitet.
- Der er ikke tilsagn fra de enheder/omkostningssteder, der foreslås at skulle finansiere aktiviteten
- Finansieringen af den foreslåede aktivitet foreslås fra en fælles pulje, som vil skulle forøges. Dette er specificeret i sagsfremstillingsteksten.
- Indstillingen medfører ikke nyt finansieringsbehov.

Involvering

Hovedsamarbejdsudvalget (HSU), fakulteternes akademiske råd og fakulteternes samarbejdsudvalg.

Kommunikation

Efter godkendelse i direktionen kommunikerer politikken til fakulteter, institutter og CDUL.

Sagsbehandler(e)

Nicklas Schreiber Nielsen, nsn@adm.aau.dk, Rektorsekretariatet

Per Marc Pedersen, pmp@adm.aau.dk, Kontraktenheden

20. januar 2022

AALBORG UNIVERSITET

Aalborg Universitet

Postboks 159
9220 Aalborg

**Rektorsekretariatet
Kontraktenheden**

Sagsbehandlere:

Nicklas Schreiber Nielsen (nsn@adm.aau.dk)
Per Marc Pedersen (pmp@adm.aau.dk)

Dato: 14-01-2022

Aalborg Universitets politik for brug af undervisningsmateriale

Indledning

Aalborg Universitet (AAU) er en viden-producerende institution. AAU skal ikke alene levere forskning, men også undervisning på højeste internationale niveau. Det stiller krav om forskningsbaseret undervisningsmateriale af højeste faglige kvalitet.

Undervisere, der frembringer undervisningsmateriale, har ophavsretten til undervisningsmaterialet. Brug af undervisningsmaterialet kræver derfor som udgangspunkt tilladelse fra underviserne, medmindre undervisningsmaterialet er frembragt med henblik på almen anvendelse jf. pkt. 8 og 9, eller brug af undervisningsmaterialet er nødvendig som led i universitetets sædvanlige undervisningsvirksomhed. Som led i undervisning er det naturligt, at undervisere i et vist omfang kan genbruge hinandens undervisningsmateriale uden at skulle bede om tilladelse hver gang. Det er en udbredt tradition, at f.eks. eksamensopgaver kan genbruges som øvelsesopgaver uden tilladelse fra den underviser, der oprindeligt formulerede opgaven.

Der er dog former for undervisningsmateriale, der kun frembringes med henblik på brug i undervisernes egen undervisning. Undervisningsmateriale er i vidt omfang forskningsbaseret på AAU, og ofte vil materialet være baseret på, eller på sigt komme til at indgå i, videnskabelige publikationer, herunder artikler og videnskabelige monografier. Det er en central del af den akademiske frihed, at forskere selv bestemmer, hvor, hvornår og hvordan de publicerer. I relation til undervisningsmateriale frembragt med henblik på brug i egen undervisning bør underviserne derfor bevare samme kontrol med undervisningsmaterialet, som de har i forhold til videnskabelige publikationer. Det er også en central del af den akademiske frihed, at undervisere kan publicere på forlag, herunder i form af bøger og artikler. Dette gælder også i tilfælde, hvor publikationerne måtte gentage eller bygge på undervisningsmateriale.

For at sikre, at AAU kan udøve undervisningsvirksomhed på den bedst mulige måde og over for de studerende levere en så fleksibel og god undervisning som muligt, opfordrer AAU til, at undervisere giver tilladelse til, at deres undervisningsmateriale deles med andre undervisere jf. pkt. 4. Dog altid under hensyntagen til, at dette ikke vil kompromittere egne forskningsresultater.

Politikken er således baseret på, at der i videst muligt omfang skal gives tilladelse fra den underviser eller de undervisere, som har frembragt undervisningsmateriale med henblik på brug i egen undervisning jf. pkt. 4-7. Der kan dog opstå helt ekstraordinære situationer, hvor det ikke er muligt at få tilladelse, f.eks. ved underviserens længerevarende, pludselige forfald jf. pkt. 6. Hvis en underviser har frembragt undervisningsmateriale med henblik på almen anvendelse jf. pkt. 8-9, forudsætter brug af materialet kun tilladelse fra underviseren ved tvivl om underviserens intention med udarbejdelsen af materialet. Undervisningsmateriale, der indeholder lyd- og/eller billedoptagelser er behandlet særskilt i pkt.

10-13. Kommerciel brug af undervisningsmateriale skal altid ske efter aftale med de enkelte undervisere jf. pkt. 14.

Politikken regulerer kun brug af ikke-forlagsudgivet materiale. Hvis underviseren går med overvejelser om at udgive sit undervisningsmateriale, bør underviseren overveje, om det er hensigtsmæssigt at tillade brug af materialet. Forlagsudgivet materiale reguleres af AAU's aftaler med Copydan og tilsvarende organisationer.

Politikkens område

Pkt. 1. Politikken vedrører immaterielle rettigheder, der knytter sig til ikke-forlagsudgivet undervisningsmateriale frembragt af AAU's undervisere som led i deres ansættelse ved AAU.

Pkt. 2. Ved undervisningsmateriale forstås alle former for materiale, som underviserne har frembragt til brug i undervisning som led i ansættelsen på AAU, herunder eftervidereuddannelse, f.eks. Power-Point-slides, handouts, billeder, e-læringsforløb, quizzer, lyd- og billedoptagelser mv.

Pkt. 3. Politikken vedrører kun rettigheder til undervisningsmateriale, der er frembragt af AAU's undervisere som led i deres ansættelse, og som ikke er udgivet på forlag. AAU's mulighed for brug af forlagsudgivet undervisningsmateriale, f.eks. bøger og artikler, reguleres af universitetets aftaler med Copydan og tilsvarende organisationer.

Undervisningsmateriale frembragt med henblik på brug i egen undervisning

Pkt. 4. Undervisningsmateriale, jf. pkt. 2, der er frembragt af en underviser med henblik på brug i vedkommendes egen undervisning, kan genbruges af AAU's andre ansatte, hvis underviseren giver tilladelse. Tilladelsen kan, udover det naturlige at spørge om tilladelse, f.eks. også gives ved at underviseren stiller materialet til rådighed under en egnet licens, f.eks. en Creative Commons-licens. Der kan så ske genbrug i det omfang, licensen giver mulighed for det.

Pkt. 5. Det anses også for at være et udtryk for tilladelse, hvis underviseren distribuerer materialet på andre måder, som signalerer, at materialet frit kan bruges, f.eks. hvis vedkommende uploader det til et fælles delingsdrev, hvor undervisere, der ønsker at dele materiale med andre, kan uploade og frit hente materiale. I de tilfælde kan der ske genbrug på den måde, som er aftalt. Yderligere definition af, hvad der anses for at være et fælles delingsdrev, fastsættes på de enkelte institutter. Et fælles delingsdrev er dog ikke et kursusmodul i Moodle eller anden lignende platform hvor flere undervisere bidrager til det samme kursus. Tilladelse efter denne bestemmelse gælder indtil to år efter underviseren er fratrådt sin stilling på AAU.

Pkt. 6. Undervisningsmaterialet kan tillige anvendes af andre ansatte på AAU i helt ekstraordinære tilfælde, hvor der opstår et upåregneligt og tvingende behov for at anvende materialet til at gennemføre undervisning, f.eks. ved en undervisers længerevarende, pludselige forfald. Brug af undervisningsmaterialet skal i disse tilfælde alene knyttes til den specifikke situation, hvor det upåregnelige og tvingende behov for at bruge undervisningsmaterialet er opstået.

Pkt. 7. Undervisningsmateriale, jf. pkt. 2, der er frembragt af flere undervisere i forening med henblik på brug i deres egen undervisning eller med henblik på brug i fælles undervisning, kan ligeledes genbruges af AAU's andre ansatte, hvis underviserne i fællesskab giver tilladelse, jf. pkt. 4 og 5, medmindre der er tale om specifikt undervisningsmateriale for hvilket der er indgået en særskilt aftale.

Undervisningsmateriale frembragt med henblik på almen anvendelse

Pkt. 8. Undervisningsmateriale, der er frembragt af en underviser med henblik på brug, der rækker videre end brug i vedkommendes egen undervisning, kan genbruges af AAU's andre ansatte i det omfang, det er nødvendigt for AAU's sædvanlige undervisningsvirksomhed. Som eksempler kan nævnes eksamensopgaver, rettevejledninger, kursusforløb o. lign., som frembringes med henblik på afvikling under medvirken af skiftende undervisere.

Pkt. 9. For så vidt angår undervisningsmateriale omfattet af pkt. 8 har AAU, jf. sædvanlig virksomhed, brugsret til materialet. Brugsretten indebærer, at underviserne kan genbruge og viderebearbejde hindeles undervisningsmateriale som led i undervisning ved AAU.

Undervisningsmateriale, der indeholder lyd- og/eller billedoptagelser

Pkt. 10. Hvis AAU ønsker at optage en undervisningssituation, skal studieledelsen anmode om underviserens accept af optagelse og deling og/eller offentliggørelse af undervisningssituationen. Studieledelsens indhentelse af underviserens accept skal så vidt muligt ske i god tid inden de pågældende lektioner. Det skal i hvert enkelt tilfælde aftales mellem de enkelte undervisere og studieledelsen, hvilke lektioner der skal optages.

Pkt. 11. I undervisningsmateriale, hvor der indgår lyd- og/eller billedoptagelser af undervisere, har underviseren krav på at få optagelserne til gennemsyn, inden de indgår i undervisningen. Desuden kan underviserne til enhver tid kræve optagelserne fjernet fra undervisningsmaterialet.

Pkt. 12. Optagelsernes art skal desuden aftales mellem de enkelte undervisere og studieledelsen i hvert enkelt tilfælde. Det skal ved indgåelse af aftalerne aftales, om det skal være lyd- og/eller billedoptagelser, og hvilken form eventuelle billedoptagelser skal have, herunder om PowerPoint-slides eller andet undervisningsmateriale skal fremgå af optagelsen. Det skal derudover aftales, om optagelserne skal udsendes samtidig med undervisningen og/eller oplagres med henblik på senere offentliggørelse. Endelig skal det aftales, hvordan optagelserne skal offentliggøres, f.eks. via internettet, lokale intranet eller på andre måder. Hvis offentliggørelsen skal ske via lokale intranet, skal det aftales, hvem der skal have adgang til optagelserne.

Pkt. 13. AAU kan bruge lyd- og/eller billedoptagelser af undervisningssituationer optaget af AAU inden for rammerne af de konkrete aftaler indgået med underviserne jf. pkt. 10-12. Underviserne kan til enhver tid trække deres accept tilbage.

Kommerciel brug af undervisningsmateriale

Pkt. 14. Kommerciel brug af undervisningsmateriale kan kun ske efter aftale med de enkelte undervisere.

Punkt 3: Drøftelse af forretningsordenen (20 minutter)

På det konstituerende møde i Akademisk Råd d. 27. januar blev det besluttet at nedsætte et mindre udvalg, som skulle varetage udarbejdelsen af en ny forretningsorden for Akademisk Råd.

Underudvalget traf beslutningen om, at forretningsordenen skulle tage udgangspunkt i Standardforretningsordenen for kollegiale organer, som de akademiske råd er forpligtede til at følge, men at paragrafferne skulle tilrettes i overensstemmelse med rådets nuværende praksis.

Det indstilles at det Akademiske Råd drøfter det vedlagte udkast til forretningsordenen.

Hertil ønsker underudvalget specifikt, at der tages stilling til §16 (Stk. 1) omhandlende observatører. Underudvalget foreslår følgende formulering:

Dekanen kan i samråd med forpersonen udpege observatører til akademisk råd. Observatørerne skal vælges blandt det teknisk administrative personale (TAP). Der kan vælges op til tre observatører i akademisk råd, som skal være fordelt på forskellige institutter.

AALBORG UNIVERSITET
Dokument dato: 11-04-2022

Dokumentansvarlig: Det Humanistiske og Samfundsvidenskabelige Fakultet

Dato for næste revision: Ved behov

Godkendt dato: 25-04-2022

Godkendt af: Det akademiske råd for Det Humanistiske og Samfundsvidenskabelige Fakultet

Sagsnummer: 2022-014-02388

Senest revideret: 11-04-2022

Senest revideret af: Clara Borgstad

Forretningsorden for det Akademiske Råd på Det Humanistiske Fakultet og Samfundsvidenskabelige Fakultet

Forretningsordenen indeholder regler om det kollegiale organs virke ved Aalborg Universitet

Formål og afgrænsning	
Det akademiske råd for Det Humanistiske og Samfundsvidenskabelige Fakultet har fastsat sin forretningsorden inden for rammerne af standardforretningsorden jf. § 76, § 81, § 85 og § 93 i Aalborg Universitets vedtægt. ¹	
Indholdsfortegnelse	
Formål og afgrænsning	1
Indholdsfortegnelse	1
Akademisk Råds virke	2
Indhold	2
Generelle bestemmelser	2
Afholdelse af møder	2
Mødeledelse.....	3
Beslutning, afstemning og skriftlige høringer	4
Referater	4
Tjenestepligt og inhabilitet.....	5
Observatører	5

¹ Akademisk Råd på SSH har fået bevilliget en dispensation, i forbindelse med sammenlægningen af de to forhenværende HUM- og SAMF fakulteter, hvilket betyder at rådet afviger fra de gældende vedtægter omhandlende antallet af mandater, forholdet mellem studerende og VIP samt valgperiode.

Særlige bestemmelser	5
Valg af formænd og næstforperson	5
Delegation til dekan eller studieleder	5
Spørgsmål vedrørende standardforretningsordenens forståelse	6
Oprindelse, baggrund og historik	6
Overordnede rammer	6
Kontakt og ansvar	6
Begrebsdefinitioner	6

Akademisk Råds virke

Akademisk Råds arbejdsopgaver

Akademisk råd beskæftiger sig med akademiske forhold, der har væsentlig betydning for universitetets virksomhed samt bidrager til udvikling og vedligeholdelsen af høj akademisk standard for fakultetet. Dette omfatter:

- At rådgive dekanen indenfor centrale spørgsmål om strategiske forsknings- og uddannelsesområder og planer indenfor vidensamarbejde.
- At rådgive om dekanen om retningslinjer til fremme af god videnskabelig praksis.
- At rådgive dekanen om fakultetets budget og budgetprincipper.
- At tildele ph.d.- og doktorgrader.

Indhold

Generelle bestemmelse

Afholdelse af møder

§ 1. Akademisk Råd udøver dets virksomhed i møder jf. dog § 12. Der fastsættes årligt en mødeplan for de Akademisk Råds ordinære møder.

Stk. 2. Forpersonen kan beslutte at afholde ekstraordinære møder. Forpersonen skal desuden indkalde til ekstraordinært møde, såfremt mindst 1/3 af medlemmerne anmoder herom med angivelse af mødets dagsorden. Mødet skal afholdes senest 14 dage efter anmodningen. Såfremt det er påkrævet som følge af en tidsfrist eller sagens karakter, skal forpersonen søge mødet afholdt snarest muligt.

§ 2. Akademisk Råds møder er åbne for enhver, medmindre det er nødvendigt at behandle en sag for lukkede døre på grund af sagens karakter eller omstændighederne i øvrigt.

Stk. 2. Alle personsager, dvs. sager hvor der indgår oplysninger om kontraktforhandlinger med private eller offentlige samarbejdspartnere, og sager, der er omfattet af forvaltningslovens bestemmelser om tavshedspligt, skal behandles for lukkede døre.

Stk. 3. Såfremt kun enkelte dagsordenspunkter er lukkede, skal tilhørere forlade lokalet under behandlingen af disse lukkede punkter. Forpersonen kan desuden beslutte, at observatører skal forlade lokalet under behandlingen af disse lukkede punkter.

Stk. 4. Forpersonen står til ansvar for, at punkter med fortroligt indhold holdes lukkede.

§ 3. Forpersonen fastlægger dagsordenen i dialog med næstforpersonen og dekanen på et dagsordensmøde. Dagsorden og mødemateriale udsendes digitalt mindst 5 arbejdsdage før mødet. Forpersonen eller dekanen kan bestemme, at udsendelse kan ske med kortere varsel, hvis det er nødvendigt.

Stk. 2. Medlemmer kan kræve punkter optaget på dagsordenen. Dagsordenspunkter og mødemateriale skal sendes til sekretæren eller forpersonen senest 8 arbejdsdage inden mødet. Forpersonen eller dekanen kan dog dispensere fra fristen.

Stk. 3. Akademisk Råd godkender dagsordenen som første punkt på mødet.

Stk. 4. Oplysninger, der er tilvejebragt til bedømmelse af sagerne, og som ikke er udsendt efter stk. 1, skal som udgangspunkt forelægges for medlemmerne inden mødet. Forpersonen kan tillade, at nye oplysninger forelægges på mødet.

Stk. 5. Dagsordener til møder i Akademisk Råd offentliggøres på rådets websted. Det sikres i den forbindelse, at dagsordenen ikke indeholder oplysninger omfattet af tavshedspligt.

§ 4. Ved mødets begyndelse registrerer forpersonen medlemmernes antal og konstaterer, om akademisk råd er beslutningsdygtigt jf. § 11.

§ 5. Hvis det er nødvendigt for en sags behandling, kan forpersonen indkalde udenforstående til at deltage i mødet uden stemmeret.

§ 6. Når et medlem af Akademisk Råd mister sin valgbarhed i løbet af valgperioden², erklæres inhabil³ jf. § 15, eller er ude af stand til at deltage i akademisk råds arbejde pga. længerevarende fravær⁴, indkaldes den pågældendes suppleant.

Stk. 2. Forpersonen kan beslutte, at den pågældendes suppleant ikke indkaldes, hvis det akademiske råd er beslutningsdygtigt uden medlemmet, og hvis indkaldelsen af suppleanten ikke er nødvendig for en sags behandling.

§ 7. Møderne i akademisk råd skal som udgangspunkt afholdes fysisk, med mulighed for online deltagelse for de medlemmer som er tilknyttet AAU CPH, eller medlemmer som ikke har mulighed for at deltage fysisk på mødet. Brugen af onlinemøder skal begrænses til ekstraordinære møder og situationer hvor forpersonen anser brugen af onlinemøder som nødvendige.

Stk. 2. Under online deltagelse til et møde skal medlemmerne sørge for, at deres kamera holdes tændt under videomøder, såfremt netforbindelsen tillader det, og anvende mute-knappen til mikrofonen, når de ikke taler.

Mødeledelse

§ 8. Forpersonen er mødeleder. Forpersonen sikrer iagttagelse af god orden under mødet og træffer beslutning i alle spørgsmål om ledelse af møderne.

Stk. 2. I tilfælde af forpersonens fravær er det næstforpersonen som leder møderne.

² F.eks. ved ansættelses- eller studieophør eller ved overflytning til et andet fakultet, institut eller studienævn.

³ I sager hvor organet har beslutningskompetence. Suppleanten indkaldes ad hoc til det pågældende punkt på dagsordenen.

⁴ F.eks. pga. sygdom eller bortrejse. Suppleanten indtræder, når forpersonen konstaterer, at der er tale om længerevarende fravær.

§ 9. Forpersonen kan beslutte, at en sag udskydes, hvis der fremkommer forslag til større ændringer, eller hvis medlemmerne er uenige. Forpersonen kan beslutte, at ændringsforslag skal udsendes skriftligt inden behandling på et senere møde.

§ 10. Forpersonen sikrer ekspedition af sager behandlet i Akademisk Råd. Dekanen orienteres om henvendelser fra rådet eller forperson til myndigheder uden for institutionen.

Beslutning, afstemning og skriftlige høringer

§ 11. Det Akademiske Råd er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede.

Stk. 2. Beslutning træffes ved, at forpersonen konstaterer, om der er tilslutning til et fremsat forslag. Forpersonen erklærer forslaget for vedtaget. Beslutning skal dog træffes ved afstemning, hvis et eller flere medlemmer forlanger det. Forpersonen fastlægger i den forbindelse afstemningsproceduren.

Stk. 3. Medmindre andet fremgår af særlovgivning, afgøres alle afstemninger ved almindeligt stemmeflertal blandt de tilstedeværende medlemmer. Står stemmerne lige, er forpersonens stemme udslagsgivende. Forpersonen kan dog, i stedet for at træffe beslutning, vælge at udsætte afgørelsen til det følgende møde.

Stk. 4. Det Akademiske Råd kan kun træffe beslutning i sager, der fremgår af dagsordenen. Organet kan dog træffe beslutning i hastende sager, når 2/3 af medlemmerne er til stede og tiltræder dette.

Stk. 5. Akademisk Råds forperson har mulighed for at nedsætte et forberedende underudvalg, som har til opgave at gennemlæse og sammenfatte materialet for det øvrige råds medlemmer, i forbindelse med høringer og tildeling af ph.d.- og doktorgrader

§ 12. Akademisk Råd kan træffe beslutning ved skriftlig høring, hvis forpersonen finder det nødvendigt af hensyn til en sags eller bestemte typer af sagers ekspedition. Skriftlige høringer kan ikke erstatte organets møder.

Stk. 2. Såfremt beslutning træffes ved skriftlig høring, skal den høringsansvarlige, for at beslutningen er gyldig, kunne dokumentere et almindeligt stemmeflertal.

Stk. 3. Ved indsigelser fra et eller flere medlemmer kan forpersonen beslutte, at sagen udsættes til behandling på et senere møde.

Stk. 4. Medlemmerne orienteres om høringens udfald.

Referater

§ 13. Der udarbejdes referat af Akademisk Råds møder. Rådets beslutninger refereres som beslutningsreferat, mens der for øvrige punkter udarbejdes et kort orienteringsreferat. Referatet godkendes skriftligt.

Stk. 2. Referatet skal indeholde oplysning om tilstedeværende medlemmer ved mødets begyndelse jf. § 4.

Stk. 3. Ethvert medlem, faste observatører jf. § 16 og indkaldte personer uden stemmeret jf. § 5, kan forlange sin afvigende mening optaget kort i referatet ved angivelse af indholdet inden punktets færdigbehandling.

Stk. 4. Rådets sekretær orienterer rådet om de indkomne kommentarer, som rådets medlemmer har fremsendt til referatet, forinden det godkendes endeligt.

Stk. 5. Referater fra det Akademisk Råds møder offentliggøres på organernes websted. Det sikres i den forbindelse, at referatet ikke indeholder oplysninger omfattet af tavshedspligt.

Tjenestepligt og inhabilitet

§ 14. Det er en tjenestepligt for universitetets medarbejdere at indtræde i Akademisk Råd og deltage i møderne, såfremt de vælges eller udpeges hertil. Det er desuden en tjenestepligt for medarbejdere at modtage valg som formænd og næstformænd for Akademisk Råd.

§ 15. Hvis et medlem efter drøftelse med forpersonskabet erklærer sig inhabil i forbindelse med behandling af en konkret sag, er vedkommende ikke stemmeberettiget i denne sag. Medlemmet skal selv oplyse ved sin tilbagemelding, at den specifikke sag ikke er behandlet grundet inhabilitet.

Stk. 2. Medlemmet skal underrette Akademisk Råd om forhold, der medfører inhabilitet, eller forhold som kan give anledning til tvivl om vedkommendes habilitet. Medlemmet meddeler så vidt muligt forpersonen dette inden mødet. Akademisk Råd afgør herefter, om vedkommende udelukkes fra at deltage i sagens behandling. Medlemmet må ikke være til stede og deltage i behandlingen af, eller afstemninger om, vedkommendes habilitet.

Observatører

§ 16. Dekanen kan i samråd med forpersonen udpege observatører til akademisk råd. Observatørerne kan f.eks. repræsentere det teknisk-administrative personale, det videnskabelige personale eller studerende på institutter og campusser, som i forvejen ikke er repræsenteret blandt de indvalgte medlemmer i rådet.

Stk. 2. Det er en tjenestepligt for universitetets medarbejdere at indtræde som observatør i Akademisk Råd organer.

Stk. 3. En observatør deltager i Akademisk Råds møder på lige fod med de indvalgte medlemmer, dog uden stemmeret.

Stk. 4. En observatørs bemærkninger tages til efterretning blandt medlemmerne og indgår i sagens behandling. Observatørerne kan på lige fod med organets medlemmer forlange deres afvigende mening optaget kort i referatet jf. § 13, stk. 3.

Særlige bestemmelser**Valg af formænd og næstformænd**

§ 17. Akademiske råd vælger en forperson samt en næstforperson blandt de videnskabelige medlemmer.

Stk. 2. Næstforpersonens opgaver består i at sparre og assistere forpersonen ved sager der vedrører Akademisk Råd, herunder at være med i planlægningen af dagsordenen til møderne. Næstforpersonen agerer desuden mødeleder i forpersonens fravær jf. § 8, stk. 2.

Stk. 3. Dekanen er født medlem af rådet og kan som teknisk-administrativ medarbejder vælges som forperson.

§ 18. Indtil valg af forperson og næstforperson har fundet sted, ledes møderne af en ordstyrer, som vælges ved enstemmighed blandt organets medlemmer. Er der ikke enighed om valg af ordstyrer, ledes mødet af organets ældste medlem.

§ 19. Forperson og næstforperson vælges for hele valgperioden på 4 år.

Delegation til dekan⁵

§ 20. De akademiske råd kan i særlige tilfælde og i en begrænset tidsperiode til dekanen delegerer kompetence til at godkende bedømmelsesudvalg, hvis det er nødvendigt af hensyn til sagernes ekspedition. De akademiske råd kan ikke delegerer kompetence til at tildele ph.d.- og doktorgrader.

Stk. 2. I tilfælde af dekanens fravær er det dekanens stedfortræder som varetager hans arbejdsopgave som menigt medlem af det Akademiske Råd, jf. Regler vedrørende udpegning af stedfortrædere ved AAU § 2 stk. 2.5.

Spørgsmål vedrørende standardforretningsordenens forståelse

§ 21. Ethvert medlem skal foreløbigt rette sig efter forpersonens afgørelse med hensyn til standardforretningsordenens forståelse.

Oprindelse, baggrund og historik

Forretningsordenen for Det Humanistiske og Samfundsvidenskabelige Fakultet er godkendt d. 25-04-2022.

Reglerne er senest revideret af Rektorsekretariatet den 30. marts 2021. Reglerne er efterfølgende godkendt i direktionen den 19. maj 2021 efter høring i de kollegiale organer og ved dekaner, institutledere og studieledere.

Overordnede rammer

Forretningsordenen for Det Humanistiske og Samfundsvidenskabelige Fakultet fastsat i henhold til Aalborg Universitets vedtægt.

Kontakt og ansvar

Henvendelser vedr. standardforretningsordenen kan sendes til Det Humanistiske og Samfundsvidenskabelige Fakultet ssh@aau.dk

Bilag

Link til AAU's vedtægt i AAU-håndbogen: <https://www.haandbog.aau.dk/dokument/?contentId=345312>.

⁵ Delegation kan ske ud fra en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde eller forud for hver periode, f.eks. en sommerferieperiode hvor det ikke er muligt at samle et beslutningsdygtigt akademisk råd.

*Kan frit distribueres
Til orientering*

Sagsbehandler:
Marie Louise Gram
Dekansekretariatet på SSH

Dato: 31-03-2022

Sagsfremstilling til møde i Akademisk Råd den 25. april 2022

Nedsættelse af arbejdsgruppe til opdatering af 'Retningslinjer til fremme af ansvarlig forskningspraksis'

Bilag

1. Retningslinjer til fremme af ansvarlig forskningspraksis – SAMF
2. Retningslinjer til fremme af ansvarlig forskningspraksis – HUM

Sagsfremstilling

Ifølge AAU's vedtægt har Akademisk Råd til opgave at fastsætte retningslinjer til fremme af god videnskabelig praksis. De forhenværende HUM og SAMF akademiske råd har hver især udarbejdet et sæt retningslinjer (vedlagt som bilag), og med det nye SSH-fakultet skal der nu udarbejdes et nyt sæt retningslinjer gældende for SSH-fakultetet.

Det foreslås derfor, at der nedsættes en hurtigt arbejdende arbejdsgruppe under Akademisk Råd, som udarbejder et forslag til retningslinjer. Det foreslås, at arbejdsgruppen består af prodekan for forskning, Søren Kristiansen, samt 2-3 medlemmer af Akademisk Råd. På mødet i Akademisk Råd den 12. september 2022 fremlægger arbejdsgruppen et forslag til opdaterede retningslinjer.

Udover at udarbejde et forslag til nye retningslinjer får gruppen til opgave at vurdere det online træningsmodul i god videnskabelig praksis, der er udviklet på det Sundhedsvidenskabelige Fakultet og vurdere, hvordan dette kan justeres, så det kan være brugbart på SSH-fakultetet.

<https://aau.plan2learn.dk/KursusValg.aspx?id=76261>

Involvering

Arbejdsgruppens udkast til retningslinjer samt anbefalinger ift. det online træningsmodul vil blive drøftet på møde i Akademisk Råd d. 12. september 2022.

Indstilling

Det indstilles, at Akademisk Råd udpeger deltagere til arbejdsgruppen

AALBORG UNIVERSITET
**Det Humanistiske Fakultet
Dekanssekretariatet**

Dokument dato: 28.01.2020

Dokumentansvarlig: MBR

Senest revideret: Januar 2020

Senest revideret af: MBR

Dato for næste revision:

Godkendt dato: 07.02.2020

Godkendt af: Akademisk Råd

Sagsnr.: 2019-503-00020

Retningslinjer til fremme af god videnskabelig praksis

Det Humanistiske Fakultet, Aalborg Universitet

FORMÅL OG AFGRÆNSNING

Som følge af Lov nr. 383 af 26/04/2017 om videnskabelig uredelighed mv. har Aalborg Universitet indført ny praksisudvalgsstruktur¹. Med implementeringen af den nye struktur er ansvaret for at fastlægge retningslinjer for *behandling af sager* om tvivlsom forskningspraksis og indledende behandling af sager om videnskabelig uredelighed overgået fra Akademisk Råd til AAU Praksisudvalg, mens Akademisk Råd fortsat har til opgave at fastsætte retningslinjer til *fremme af god videnskabelig praksis* inden for det pågældende hovedområde².

Formålet med nærværende retningslinjer er således at fremme god videnskabelig praksis på Det Humanistiske Fakultet - dette gennem en række forebyggende initiativer, der har til sigte at udbrede kendskabet til og forståelsen af gældende kodeks og fagtraditioner for god videnskabelig praksis. Med initiativerne fastlægges samtidig en ansvarsfordeling, som sikrer en indsats på flere niveauer. Endvidere opsummerer retningslinjerne de vigtigste principper og standarder fra Den danske kodeks for integritet i forskning og henviser til den fulde tekst, som indeholder referencer til relevante internationale erklæringer på området.

Retningslinjerne er gældende for samtlige videnskabelige medarbejdere ved Det Humanistiske Fakultet, herunder ph.d.-studerende (ansatte såvel som ikke-ansatte), som derfor er forpligtede til at gøre sig bekendte med nærværende retningslinjer, herunder de dokumenter der refereres til. Studerende er omfattet af Regler om disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Aalborg Universitet³.

INDHOLD

Definition af god videnskabelig praksis

Den danske kodeks for integritet i forskning

¹ AAU Praksisudvalgets hjemmeside: <https://www.inside.aau.dk/udvalg/praksisudvalget-AAU/>

² AAU Vedtægt: <https://www.haandbog.aau.dk/dokument?contentId=345312>

³ Regler om disciplinære foranstaltninger over for studerende: <https://www.aau.dk/uddannelser/studievejledning/regler/plagiat/disciplinaerregler/>

Det Humanistiske Fakultet tilslutter sig Den danske kodeks for integritet i forskning⁴ og definerer således god videnskabelig praksis som forskning udført i overensstemmelse med de principper og standarder kodeksen anbefaler, herunder de internationale retningslinjer og anbefalinger kodeksen henviser til. Den danske kodeks bygger på tre grundlæggende principper:

- *Ærlighed* – for at sikre forskningens troværdighed
- *Gennemsigtighed* – for at sikre troværdigheden af videnskabelige ræsonnementer
- *Ansvarlighed* – for at sikre forskningens pålidelighed.⁵

Endvidere definerer kodeksen seks grundlæggende standarder for forskning, der af Uddannelses- og Forskningsministeriet sammenfattes som følger:

1. Planlægning og udførelse af forskning

Forskningsprojekter bør planlægges, udføres og dokumenteres på en sådan måde, at forskningen kan efterprøves og – når det er relevant – reproduceres. Forskere bør afgøre, om der findes særlige forhold, som kræver tilladelser, godkendelser osv.

2. Dataadministration

Data og primært materiale bør gemmes, opbevares og administreres i klar og præcis form, som gør det muligt at evaluere resultatet, følge procedurerne og – når det er relevant og muligt – reproducere forskningen. Perioden for opbevaring af primært materiale og data bør fastlægges efter alment anerkendt og gældende praksis. Data bør imidlertid generelt opbevares i en periode på mindst fem år fra publiceringsdatoen.

3. Publicering og formidling

Forskere har ret og pligt til at publicere og formidle deres resultater. Forskningen bør publiceres på en ærlig, gennemsigtig og nøjagtig måde. Forskere bør give læserne alle relevante oplysninger, f.eks. om begrænsninger i forbindelse med dataanalysen, forskningssponsoreres rolle, tidligere publicering, genbrug af data og resultater, osv. Forskere bør sikre korrekt reference til andres arbejde.

4. Forfatterskab

Tildeling af forfatterskab bør generelt baseres på de fire kriterier i den danske kodeks⁶. Bidrag, der ikke opfylder kriterierne for forfatterskab, bør anerkendes på behørig vis. Alle forfattere er ansvarlige for indholdet af publikationen. Ansvaret bør imidlertid vurderes i forhold til den enkelte forfatters rolle i forskningsprojektet.

5. Forskningssamarbejde

Alle samarbejdspartnere bør tage ansvar for den fælles forsknings integritet. De bør indgå aftaler om alle relevante områder i forskningsprojektet og angive, hvordan ansvarlig forskningspraksis vil blive sikret og implementeret.

6. Interessekonflikter

En interessekonflikt er en situation, hvor økonomiske eller andre interesser potentielt kan kompromittere eller påvirke den professionelle vurdering. Alle parter, der er involveret i den pågældende forskning, bør

⁴ Den danske kodeks for integritet i forskningen: <https://ufm.dk/publikationer/2015/filer/file>

⁵ Ministeriets sammenfatning af den danske kodeks for integritet i forskningen: <https://ufm.dk/publikationer/2015/sammenfatning-af-den-danske-kodeks-for-integritet-i-forskning.pdf>

⁶ Den danske kodeks for integritet i forskningen, 4.1:

i. Tildeling af forfatterskab bør generelt være baseret på kriterierne a-d hentet fra Vancouver-reglerne, og alle personer, som opfylder disse kriterier, bør anerkendes som forfattere:

- a. væsentlige bidrag til idé bag eller design af arbejdet eller til tilvejebringelsen, analysen eller fortolkningen af data til arbejdet, og*
- b. udformning af arbejdet eller kritisk revidering i forbindelse med betydningsfuldt intellektuelt indhold, og*
- c. endelig godkendelse af den version, der skal publiceres, og*
- d. aftale om at være ansvarlig for alle aspekter af det udførte arbejde ved at sikre, at spørgsmål i relation til præcisionen eller integriteten af enhver del af arbejdet bliver tilstrækkeligt undersøgt og løst.*

oplyse om enhver interessekonflikt, og bedømmere af forskning og forskningsansøgninger, som har en interessekonflikt, bør trække sig fra enhver involvering i processen.⁷

God videnskabelig praksis på HUM

Kodeksens principper og standarder danner grundlaget for en fælles forståelse og kultur omkring integritet i dansk forskning, men samtidig anerkendes det i kodeksen, at standarderne skal implementeres på forskellig vis inden for det enkelte forskningsområde, dvs. med respekt for fagdisciplinens tradition⁸. Det Humanistiske Fakultet dækker over en række fagdiscipliner og der er en høj grad af tværvideenskabeligt/fakultært samarbejde, hvilket nødvendiggør, at implementeringen og udviklingen af uddybende principper og standarder, ud over kodeksens anbefalinger, primært sker i den enkelte forskningsgruppe og løbende i takt med fagdisciplinens udvikling.

Initiativer til fremme af god videnskabelig praksis på Det Humanistiske Fakultet

Følgende initiativer har til sigte at udbrede kendskabet til gældende standarder og principper gennem lettilgængelig information, vejledning, sparring og løbende italesættelse på flere niveauer for der igennem at udvikle en kultur, der sikrer god videnskabelig praksis i fakultetets forskning.

1. Webinar om god videnskabelig praksis for fakultetets VIP

For at give forskere en grundlæggende forståelse af Den danske kodeks for integritet i forskning udvikles der i 2020 et obligatorisk webinar for fakultetets videnskabelige personale. Den personaleansvarlige sikrer, at samtlige VIP gennemfører kurset⁹.

2. Løbende sparring

Forskningsgruppeleder er ansvarlig for, at god videnskabelig praksis italesættes i forskningsgruppen og at forskningsgruppen danner rammen for løbende sparring, herunder om de respektive fagdiscipliners traditioner inden for god videnskabelig praksis. Én gang årligt sparrer forskningsgruppelederne om god videnskabelig praksis i fakultetets forum for forsknings- og vidensgruppeledere. For ph.d.-studerende er hovedvejleder den primære sparringspartner i spørgsmål om god videnskabelig praksis.

3. Rådgivning/Named Person-ordning

Forskere ved Det Humanistiske Fakultet opfordres til at søge rådgivning om god videnskabelig praksis, hvis der opstår tvivl om, hvorvidt gældende principper og standarder overholdes. I de tilfælde er det som udgangspunkt den personaleansvarliges opgave at rådgive om god videnskabelig praksis. For at sikre uafhængig rådgivning og løbende dialog om god videnskabelig praksis etableres der samtidig en Named Person-ordning på HUM. En Named Person-ordning vil bidrage til at skabe den nødvendige opmærksomhed omkring god videnskabelig praksis og vil sikre adgang til uafhængig rådgivning i spørgsmål om god videnskabelig praksis. Named Person-ordningen supplerer således AAU Praksisudvalg, som behandler sager om tvivlsom forskningspraksis og varetager koordineringen og dialogen med Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, som behandler sager om videnskabelig uredelighed (fabrikering, forfalskning eller plagiering); forskningsetisk komité, som varetager etiske godkendelser og Akademisk Råd, som fastlægger retningslinjer til fremme af god videnskabelig praksis.

4. Forskningsfrihed

Med udgangspunkt i et øget pres i forhold til eksternt hjemtag og formidling af forskningsresultater vil der være særligt fokus på løbende at afholde seminarer og andre kompetenceudviklingsaktiviteter vedr. forskningsfrihed og integritet i forskning. Målet er at sikre en fælles forståelse af hvad forskningsfrihed og

⁷ Ministeriets sammenfatning af den danske kodeks for integritet i forskningen

⁸ Den danske kodeks for integritet i forskning, s. 5

⁹ Under udarbejdelse

integritet i forskningen er for i højere grad at kende grænserne for, hvornår denne kompromitteres. Med dialog og seminarer om emnet hjælpes VIP på alle niveauer til at navigere i de nuværende rammevilkår.

5. Data Management

For at sikre implementering af AAUs Politik for håndtering af forskningsdata¹⁰ på Det Humanistiske Fakultet udbydes der løbende kurser, seminarer mv. i samarbejde med enheden CLAAUDIA-Research Data Services. Fakultetet er repræsenteret i styregruppen for CLAAUDIA for at sikre, at tværgående initiativer også afspejler fakultetets forskningsmæssige interesser og behov samtidig med, at fakultetsspecifikke initiativer tilrettelægges i tæt dialog mellem CLAAUDIA og dekanatet.

6. Forskningsformidling

Som tillæg til Den danske kodeks for integritet i forskning har Danske Universiteter formuleret syv principper for god forskningsformidling¹¹ for at understøtte, at forskning kommunikeres ansvarligt, korrekt og transparent. Med udgangspunkt i stigende forventninger om formidlingsaktiviteter vil der være særligt fokus på udbredelse af principperne for god forskningsformidling i 2020, via ledelsesstrengen og relevante udvalg og fora, samtidig med, at administrationen som rådgiver forskerne i forhold til formidling vil have et skærpet fokus på principperne.

7. Forskeruddannelse

7.1 Obligatorisk kursus i god videnskabelig praksis

Det er obligatorisk for ph.d.-studerende ved Det Humanistiske Fakultet at deltage i et kursus i god videnskabelig praksis som led i ph.d.-uddannelsen. Ph.d.-skolen udbyder løbende kurset *Applying the Danish Code of Conduct for Research Integrity to your Research*. Kurset afholdes i samarbejde med de øvrige ph.d.-skoler på AAU for at sikre opmærksomhed omkring andre hovedområders traditioner inden for god videnskabelig praksis.

7.2 Referencetjek af ph.d.-afhandlinger

Ph.d.-studerende sender senest 20 arbejdsdage før den endelige indlevering sit næsten færdige manuskript til ph.d.-afhandlingen til referencetjek¹² ved ph.d.-skolen for at sikre, at den ph.d.-studerende har kendskab til gældende principper og standarder inden for god videnskabelig praksis. Såfremt referencetjekket giver anledning til tvivl, modtager den ph.d.-studerende vejledning i forhold til de aktuelle problematikker og afhandlingen tjekkes igen ved indlevering. Hvis den endelige afhandling ikke lever op til gældende principper og standarder ved indlevering sendes sagen til behandling i AAU Praksisudvalg¹³.

7.3 Pligterklæring om overholdelse af god videnskabelig praksis

Ph.d.-studerende indleverer, sammen med ph.d.-afhandlingen, en pligterklæring om, at afhandlingen efter bedste overbevisning overholder gældende principper og standarder for god videnskabelig praksis med en henvisning til Den danske kodeks for integritet i forskning.

8. Akademisk Råd

AAU Praksisudvalget afrapporterer til Akademisk Råd én gang årligt, hvor Akademisk Råd samtidig følger op på, om nærværende retningslinjer er dækkende og opdaterede i forhold til gældende regler og øvrige tiltag på området.

OPRINDELSE, BAGGRUND OG HISTORIK

¹⁰ Politik for håndtering af forskningsdata: [Politik for håndtering af forskningsdata](#)

¹¹ Danske Universiteters principper for god forskningsformidling: [Danske Universiteters principper for god forskningskommunikation](#)

Retningslinjerne er udarbejdet som følge af *Lov nr. 383 af 26/04/2017 om videnskabelig uredelighed mv.* samt *Vedtægt for Aalborg Universitet*.

Retningslinjerne er godkendt af Akademisk Råd den 7. februar 2020.

OVERORDNEDE RAMMER

[Vedtægt for Aalborg Universitet](#)

[Lov nr. 383 af 26/04/2017 om videnskabelig uredelighed mv.](#)

[Den danske kodeks for integritet i forskning](#)

[Politik for håndtering af forskningsdata](#)

[Danske Universiteters principper for god forskningskommunikation](#)

KONTAKT / ANSVAR

Dekansekretariatet, Det Humanistiske Fakultet

Retningslinjer til fremme af ansvarlig forskningspraksis

Fastsat af Akademisk Råd ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Publiceret: 28.03.2020 (Sidst ændret: 22.04.2020) Print som pdf

[In English](#)

Indhold

Ansvarlig forskningspraksis

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet ønsker at fremme forskning af højeste kvalitet inden for rammerne af en levende, produktiv og kritisk forskningskultur, der bygger på forskningsfrihed og på tillid mellem forskning og samfund. Fakultetet tilslutter sig i denne forbindelse den danske kodeks for integritet i forskning, og alle forskere ved fakultetet skal således leve op til deres pligter og ansvar, som de er formuleret heri.

Ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet defineres ansvarlig forskningspraksis i overensstemmelse med de overordnede rammer i den danske kodeks for integritet i forskning samt med udgangspunkt i fagspecifikke regler og retningslinjer og de internationale regler og erklæringer, der finder anvendelse.

Den danske kodeks er en adfærdskodeks, som vedrører integritet i dansk forskning. Den danske kodeks beskriver fælles principper og standarder for ansvarlig forskningspraksis og sigter på den måde mod at sikre kvalitet, troværdighed og integritet i dansk forskning.

Der er i den danske kodeks fokus på tre grundlæggende principper som grundlag for integritet i forskning:

- Ærlighed

Sikring af troværdighed i forskningen er afhængig af den enkelte forskers ærlighed, når målsætninger, metoder, data, analyser, resultater, konklusioner og så videre rapporteres.

Ifølge kodeks kræver dette præcis og afbalanceret afrapportering ved:

- præsentation og fortolkning af forskning
- fremsættelse af påstande, som er baseret på forskningsresultater
- anerkendelse af andre forskeres arbejde
- ansøgning om forskningsmidler
- bedømmelse og evaluering af forskning

- Gennemsigtighed

Gennemsigtighed i alle forskningens faser er med til at sikre troværdigheden af videnskabelige ræsonnementer og ligeledes med til at sikre, at akademiske overvejelser stemmer overens med praksis inden for det relevante forskningsområde.

I kodeks beskrives dette som åbenhed ved rapportering af:

- interessekonflikter
- planlægning af forskning
- anvendte forskningsmetoder
- resultater og konklusioner

- Ansvarlighed

For at sikre pålidelig forskning bør alle involverede parter kunne holdes ansvarlige for den udførte forskning. Dette kræver, at forskere og institutioner påtager sig et ansvar for den forskning, de udøver, med hensyn til:

- forskningsresultaters korrekthed og pålidelighed
- overholdelse af alle relevante bestemmelser
- opbygning og bevarelse af en kultur, der understøtter integritet i forskning, via undervisning, oplæring og supervision
- sikring af passende håndtering af brud på ansvarlig forskningspraksis

Principper for ansvarlig forskningspraksis

Den danske kodeks udmønter seks standarder for ansvarlig forskningspraksis, der tjener som en ikke-udtømmende liste over anbefalinger til, hvordan forskningen bør gennemføres fra initiering til afslutning af konkrete forskningsaktiviteter. De seks standarder relaterer sig til 1. forskningens udførelse og praksis, 2. dataadministration, 3. publicering og formidling, 4. forfatterskab, 5. forskningssamarbejde og 6. interessekonflikter.

De seks standarder er generelle standarder, der skal videreudvikles af de enkelte institutioner i overensstemmelse med de forskellige fagområders traditioner og praksisser. Med henblik på at fremme integritet og troværdighed i forskningen og med afsæt i den danske kodeks' seks standarder for ansvarlig forskningspraksis gælder følgende principper for ansvarlig forskningspraksis ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet. Principperne skal iagttages som vejledning og støtte til forskere og forskergrupper med sigte på at fremme forskning med høj kvalitet, integritet og troværdighed. Intentionen er således at angive en ramme, der kan fungere som støtte i alle forskningens aktiviteter. Principperne bygger på, videreudvikler og supplerer de nationale standarder og udgør således ikke en udtømmende fagspecifik liste.

Forskningens udførelse og praksis

- Den eller de ansvarlige forskere redegør for forskningsaktivitetens gennemførelse i en design- eller metodebeskrivelse i overensstemmelse med fagdisciplinens standarder
- Forskningen gennemføres i overensstemmelse med de metodekrav, der gælder inden for forskellige samfundsvidenskabelige discipliner
- Forskningen gennemføres i overensstemmelse med fagdisciplinernes dokumentationskrav, herunder så vidt muligt dokumentation af dataanalyse, datakørsler mv.
- Alle relevante data rapporteres
- Samtykke fra involverede sikres i overensstemmelse med gældende anbefalinger
- Nødvendige godkendelser og tilladelser indhentes forud for forskningens gennemførelse og i forbindelse med relevante ændringer i forskningsaktiviteterne

Dataadministration

- Data opbevares sikkert, i overensstemmelse med nationale og internationale regler og ved hjælp af universitetets opbevaringsfaciliteter
- Aalborg Universitets kontraktenhed rådgiver videnskabelige medarbejdere om praksis i forhold til databeskyttelse
- Data skal så vidt muligt opbevares på en måde, der muliggør genbrug og sekundære analyser af data
- Tredjeparters adgang til data sikres i videst muligt omfang

Publicering og formidling

- Resultater fra forskningen publiceres og fremlægges ærligt, gennemsigtigt og præcist
- Alle relevante organisationer eller personer, der har medvirket i eller bidraget til forskningsaktiviteternes gennemførelse krediteres og anføres eksplicit
- Ved anvendelse af arbejde, data eller materiale fra andre kilder i publikationen anfører forfatteren de nødvendige referencer

Forfatterskab baserer sig (ifølge Vancouver-deklarationen) på at:

- Forfatteren har ydet væsentlige bidrag til forskningens bærende ideer, design, indsamling, analyse eller fortolkning, og
- forfatteren har bidraget til manuskriptet i form af udarbejdelse af udkast eller kritisk akademisk revision, og
- forfatteren har godkendt det endelige manuskript, og
- forfatteren er ansvarlig for alle aspekter af forskningsarbejdet ved at sikre sig, at alle spørgsmål om nøjagtighed eller integritet er blevet tiltrækkeligt undersøgt og løst.

Personer, som opfylder ovenstående kriterier, bør således anerkendes som forfattere.

Forskningssamarbejde

- Ved samarbejde mellem forskere skabes der så tidligt som muligt en fælles forståelse for parternes roller, ansvar og forpligtelser med henblik på at sikre ansvarlig forskningspraksis
- Ved samarbejde mellem forskere tager parter, så vidt muligt, ansvar for at sikre ansvarlig forskningspraksis
- Hvor det af forskere eller ledelse vurderes relevant, indgås der ved forskningssamarbejde aftaler mellem parterne, der eksempelvis kan omfatte anvendelse, deling og ejerskab af data, intellektuelle rettigheder, herunder rettigheder til resultater, fortrolighed.
- Ved samarbejde med eksterne parter, indgås der samarbejdsaftaler, der skal godkendes af universitetets patent- og kontraktenhed.

Interessekonflikter

- Potentielle interessekonflikter, der kan så tvivl om forskningens troværdighed og integritet, deklarerer tydeligt i forbindelse med publicering og anden formidling af forskningsresultater
- I forbindelse med bedømmelsesarbejde, herunder fagfællebedømmelse, opfordres til åbenhed om relevante interesser (personlige såvel som faglige), således at der ikke kan sås tvivl om bedømmelsens neutralitet

Ledelse og medarbejdere har i fællesskab ansvaret for at sikre ansvarlig forskningspraksis i alle fakultetets forskningsaktiviteter. Alle videnskabelige medarbejdere opfordres til at deltage i kurser og undervisning vedrørende ansvarlig forskningspraksis, ligesom alle forskningsmiljøer opfordres til at tage aktiv del i drøftelser omkring ansvarlig forskningspraksis og søge rådgivning, hvis der opstår tvivl om, hvorvidt gældende standarder og retningslinjer overholdes. Det skal dog fremhæves, at det vedvarende arbejde med at sikre ansvarlig forskningspraksis er forankret hos de personaleansvarlige på fakultetets institutter.

Det er således den enkelte personaleleders ansvar, at ansvarlig forskningspraksis iagttages af fakultetets forskere, og at den enkelte forskers kompetencer udvikles i forbindelse med forskning ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet. Endvidere er det den enkelte personaleleders ansvar at sætte fokus på ansvarlig forskningspraksis i medarbejderudvikling og dialog med medarbejderne.

Brud på ansvarlig forskningspraksis

Kompetencen til at behandle sager om brud på ansvarlig forskningspraksis er på Aalborg Universitet hos Praksisudvalget, som varetager enten realitetsbehandling af sager eller indledende behandling inden behandling ved Nævnet for Videnskabelig Uredelighed alt efter sagens karakter.

Praksisudvalget er nedsat for at medvirke til at sikre, at der på Aalborg Universitet sker en håndtering af tilfælde af tvivlsom forskningspraksis og for at sikre en koordineret dialog med Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, jf. Lov om Videnskabelig Uredelighed.

forskningsmiljøet, hvis der er behov for generel sparring om ansvarlig forskningspraksis. Er der tale om mere konkrete tvivlsspørgsmål, opfordres forskerne til at kontakte institutledelsen for sparring. . Det er institutlederens ansvar at rådgive om ansvarlig forskningspraksis, og det er institutlederens ansvar, at forskningsledelsen er klædt på til at kunne rådgive kollegaer.

AAUs praksisudvalg fungerer ikke som et rådgivende organ og skal ved egen drift tage sager op, hvis udvalget bliver opmærksomme på, at der kan være begrundet mistanke om brud på god videnskabelig praksis.

Akademisk Råds drøftelse af ansvarlig forskningspraksis

Akademisk Råd har ifølge Aalborg Universitets vedtægt til opgave at drøfte og fastlægge retningslinjer til fremme af ansvarlig forskningspraksis. Rådet har derfor via sin årsplan sikret, at emner drøftes fast mindst en gang årligt. Herudover har rådet kontinuerligt fokus på udvikling og vidensdeling omkring ansvarlig forskningspraksis.

Uddannelse

Institutterne ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet har ansvaret for at sikre, at de studerende undervises og vejledes i ansvarlig forskningspraksis, og at de studerende modtager forskningsbaseret undervisning. Studerende er omfattet af Aalborg Universitets regler om disciplinære foranstaltninger.

Oprindelse, baggrund og historik

Disse retningslinjer er udarbejdet som følge af Aalborg Universitets vedtægt § 24, stk.1, nr.6, hvorefter Akademisk Råd fastlægger retningslinjer til fremme af ansvarlig forskningspraksis.

Retningslinjerne er godkendt af Akademisk Råd på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet d. 13. september 2018 og efterfølgende revideret den 21.10.19.

Retningslinjerne drøftes en gang årligt i Akademisk Råd på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet og opdateres ved behov. SAMF Dekansekretariatet foretager revideringsarbejdet med henblik på fremlæggelse og godkendelse i Akademisk Råd.

Formål og afgrænsning

Akademisk Råd har ifølge Aalborg Universitets vedtægt ansvar for at udvikle og vedligeholde en høj akademisk standard og har herunder til opgave at fastlægge retningslinjer til fremme af en god videnskabelig praksis l.

Akademisk Råd ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet har fastlagt nærværende retningslinjer, som har til formål:

- At fremme ansvarlig forskningspraksis ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
- At udbrede viden og forståelse for ansvarlig forskningspraksis ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
- At forebygge fejl, der sker på baggrund af manglende kendskab til standarder og principper for ansvarlig forskningspraksis

Retningslinjerne til fremme af ansvarlig forskningspraksis er gældende for alle videnskabelige medarbejdere, herunder ph.d.-studerende, og retningslinjerne finder endvidere anvendelse på al forskning udført med tilknytning til Det Samfundsvidenskabelige Fakultet ved Aalborg Universitet.

Retningslinjerne skal endvidere iagttages i forbindelse med bedømmelsesarbejde af videnskabelige produkter ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet.

Retningslinjerne behandler en række spørgsmål vedrørende ansvarlig forskningspraksis, men er ikke en udtømmende definition eller beskrivelse af ansvarlig forskningspraksis.

Overordnede rammer

Aalborg Universitets vedtægt

Den danske kodeks for integritet i forskning

Lov om Videnskabelig Uredelighed

Kontakt og ansvar

Dekansekretariatet på det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Marie Louise Gram, mgm@adm.aau.dk, 9940 7920

Begrebsdefinitioner

Ansvarlig forskningspraksis/god videnskabelig praksis:

- Der sondres i disse retningslinjer ikke mellem begrebet ansvarlig forskningspraksis og god videnskabelig praksis. Ansvarlig forskningspraksis anvendes, da det er det begreb, der anvendes i seneste og gældende lovgivning.

Bilag

Aalborg Universitets vedtægt: <http://www.haandbog.aau.dk/dokument/?contentId=345312>

Den danske kodeks for integritet i forskning:

<https://ufm.dk/publikationer/2015/den-danske-kodeks-for-integritet-i-forskning>

Punkt 5: Præsentation af rapport fra Danske Universiteter: Principper og anbefalinger for forskningsbaseret samarbejde og rådgivning - opmærksomhedsbehov på AAU v. Thorkild Ærø, prodekan for myndighedsbetjening og sektorsamarbejde, ENG (30 minutter)

Danske Universiteter nedsatte i december 2019 et udvalg som opfølgning på sager - herunder den såkaldte Oksekødssag fra AU), der rejser tvivl om uvildighed og armslængde i universiteternes eksterne samarbejde. Prodekan Thorkild Ærø har repræsenteret AAU i udvalget. Udvalgsarbejdet mundede februar 2021 ud i udgivelsen *Principper og anbefalinger for forskningsbaseret samarbejde og rådgivning* fra Danske Universiteter. Formålet med udgivelsen er at sikre tydelige retningslinjer for forskningsbaseret samarbejde og rådgivning med henblik på at styrke tilliden til universiteternes eksterne samarbejde med virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Rapportens anbefalinger er målrettet forskere, universitetsledelse og samarbejdspartnere. Anbefalingerne dækker forskningsbaseret myndighedsbetjening, rådgivning samt rekvireret og samfinansieret forskning.

Bilag:

<https://dkuni.dk/wp-content/uploads/2021/02/principper-og-anbefalinger-for-forskningsbaseret-samarbejde-og-radgivning-online.pdf>

Punkt 6: Afrapportering fra Praksisudvalget (20 minutter)

Praksisudvalget på AAU har udarbejdet en afrapportering for 2021. Formanden for praksisudvalget, Anders Ørgaard, deltager under punktet og fremlægger rapportens indhold.

Afrapporteringen omfatter tre sager, som har været til behandling i praksisudvalget i 2021. Praksisudvalget modtog yderligere to anmeldelser, som blev afvist som åbenbart grundløse. Disse sager er derfor ikke behandlet i afrapporteringen. Praksisudvalget har i 2021 ikke oversendt sager til behandling ved Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Afrapporteringen omfatter derfor alene sager, som er realitetsbehandlet i praksisudvalget. Praksisudvalget har i 2021 modtaget afgørelser på syv sager fra Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, som praksisudvalget har oversendt til nævnet i 2019 og 2020. Disse afgørelser er behandlet i et særskilt afsnit i afrapporteringen.

Indstilling: Det indstilles, at Akademisk Råd tager præsentationen til efterretning.

AALBORG UNIVERSITET

PRAKSISUDVALGET AAU

AFRAPPORTERING 2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
INDLEDNING.....	3
Praksisudvalget AAU	3
Om afrapporteringen for 2021.....	3
STATISTIKKER	4
Diversitet i praksisudvalget	4
Interne/eksterne anmeldere.....	4
Indklagedes ansættelsesforhold	5
Diversitet blandt de indklagede	5
Sagernes fordeling på fakulteter	6
Sagsbehandlingssted	6
Udtalelsernes udfald – sager realitetsbehandlet ved praksisudvalget.....	7
Sagsbehandlingstid – sager realitetsbehandlet ved praksisudvalget	7
RESUMÉER AF SAGER BEHANDLET VED PRAKSISUDVALGET	8
AFGØRELSER FRA NÆVNET FOR VIDENSKABELIG UREDELIGHED	10
Afgørelsernes udfald	10
Sagernes udfald efter afgørelse i NVU	10
Sagsbehandlingstid – Sager realitetsbehandlet ved NVU.....	11
RESUMÉER AF SAGER BEHANDLET VED NÆVNET FOR VIDENSKABELIG UREDELIGHED	11
AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER	14
Prescreening af ph.d.-afhandlinger	14
Afgørelser fra Nævnet for Videnskabelig Uredelighed	15
Diversitet i praksisudvalget	15

INDLEDNING

PRAKSISUDVALGET AAU

Praksisudvalget AAU blev nedsat af rektor pr. 1.7.2017 med det formål at behandle sager om tvivlsom forskningspraksis samt at foretage den indledende behandling af sager om videnskabelig uredelighed. Praksisudvalget består af 1 basismedlem og 1 fakultetsmedlem fra hvert fakultet. Ved behandling af en konkret sag om tvivlsom forskningspraksis udpeges der desuden et ad hoc-medlem med henblik på at sikre, at praksisudvalget ved behandlingen af den pågældende sag repræsenterer den faglighed, der er sagens omdrejningspunkt.

OM AFRAPPORTERINGEN FOR 2021

Afrapporteringen vedrører perioden 1.1.2021-31.12.2021.

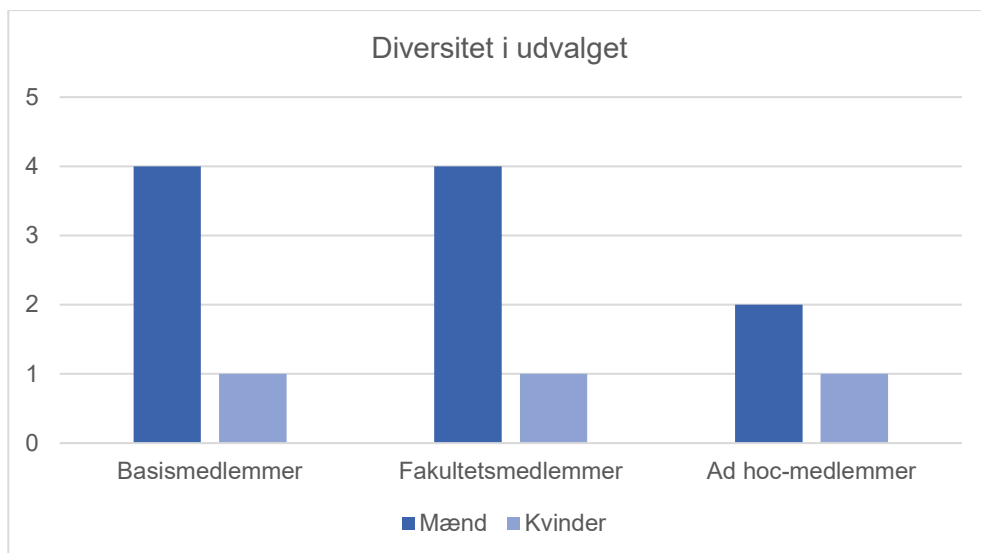
Afrapporteringen omfatter tre sager, som har været til behandling i praksisudvalget i 2021. Praksisudvalget modtog yderligere to anmeldelser, som blev afvist som åbenbart grundløse. Disse sager er derfor ikke behandlet i afrapporteringen.

Praksisudvalget har i 2021 ikke oversendt sager til behandling ved Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Afrapporteringen omfatter derfor alene sager, som er realitetsbehandlet i praksisudvalget.

Praksisudvalget har i 2021 modtaget afgørelser på syv sager fra Nævnet fra Videnskabelig Uredelighed, som praksisudvalget har oversendt til nævnet i 2019 og 2020. Disse afgørelser er behandlet i et særskilt afsnit i afrapporteringen.

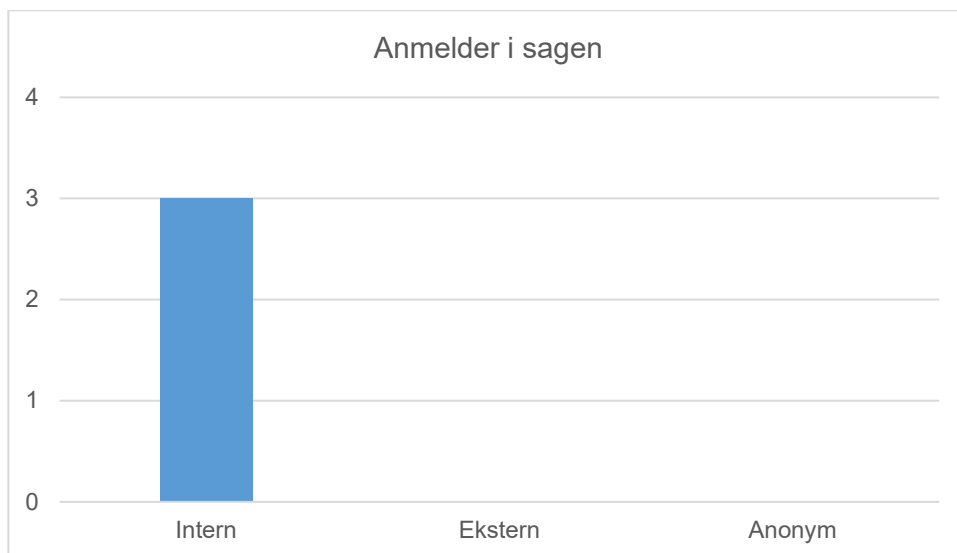
STATISTIKKER

DIVERSITET I PRAKSISUDVALGET

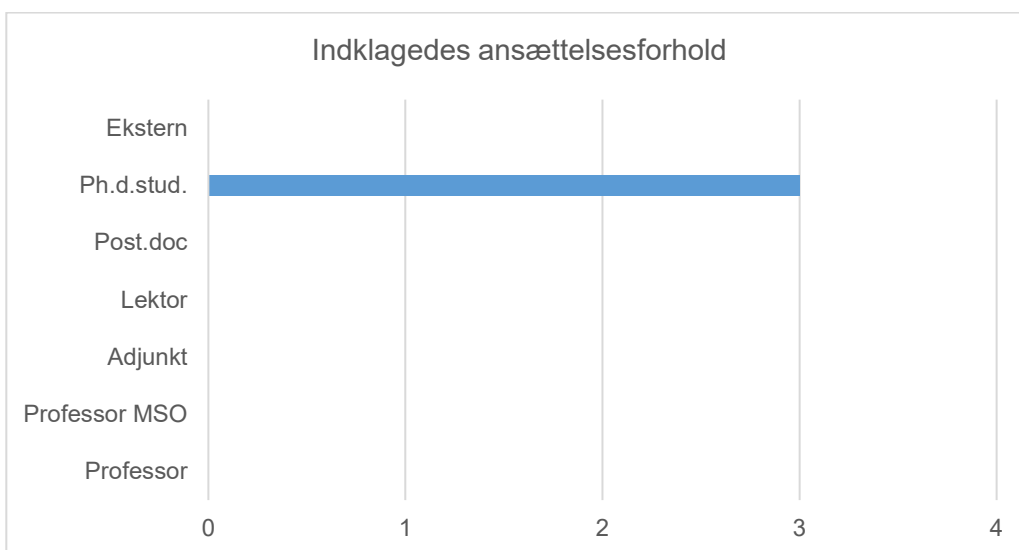

Figur 1 viser diversiteten i udvalget for henholdsvis basismedlemmer, fakultetsmedlemmer og ad hoc-medlemmer.

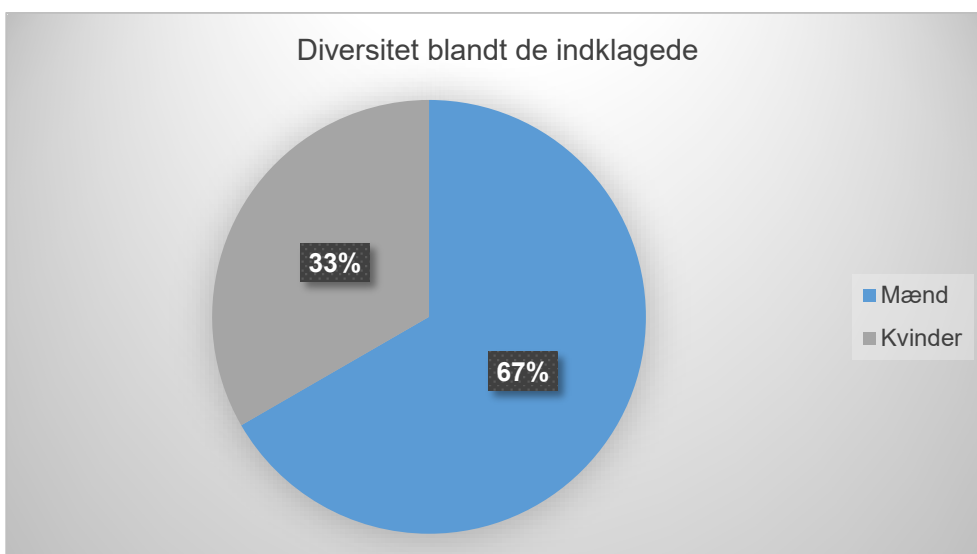
INTERNE/EKSTERNE ANMELDERE

Figur 2 viser fordelingen af henholdsvis interne anmeldere fra AAU og eksterne anmeldere.

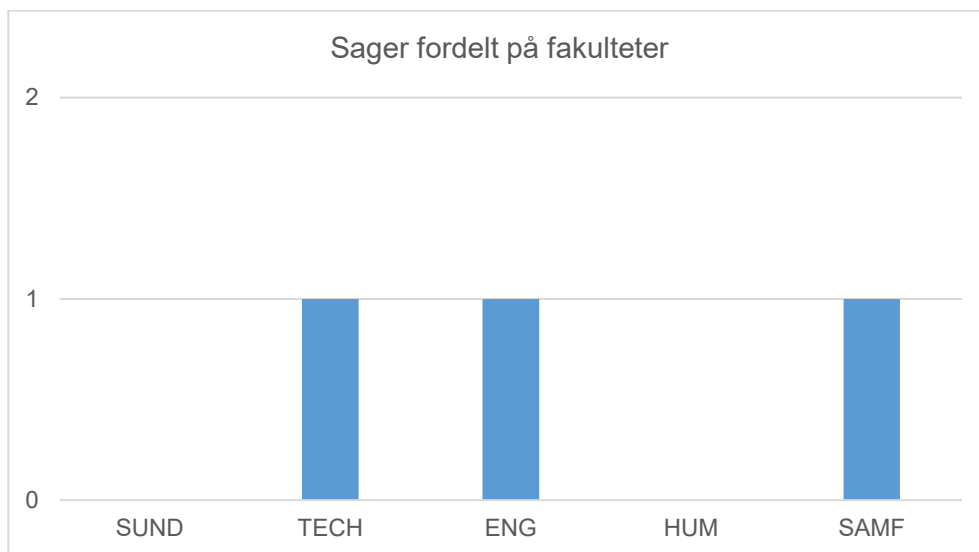
INDKLAGEDES ANSÆTTELSESFORHOLD

Figur 3 viser indklagedes ansættelsesforhold på det tidspunkt, hvor den pågældende forskning fandt sted. Der var i alt 3 indklagede i de 3 sager, der blev behandlet i 2021, og de var alle ph.d.-studerende.

DIVERSITET BLANDT DE INDKLAGEDE

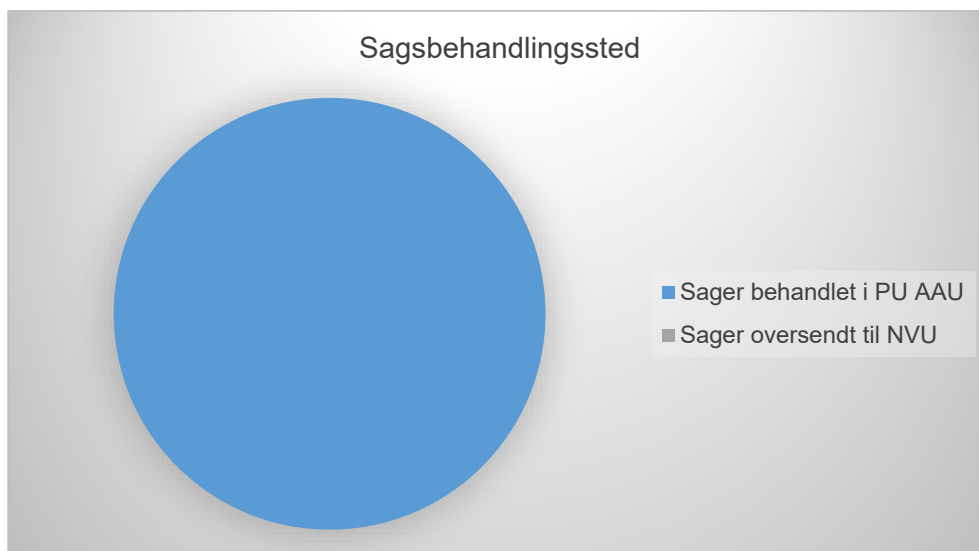
Figur 4 viser diversiteten blandt de indklagede.

SAGERNES FORDELING PÅ FAKULTETER

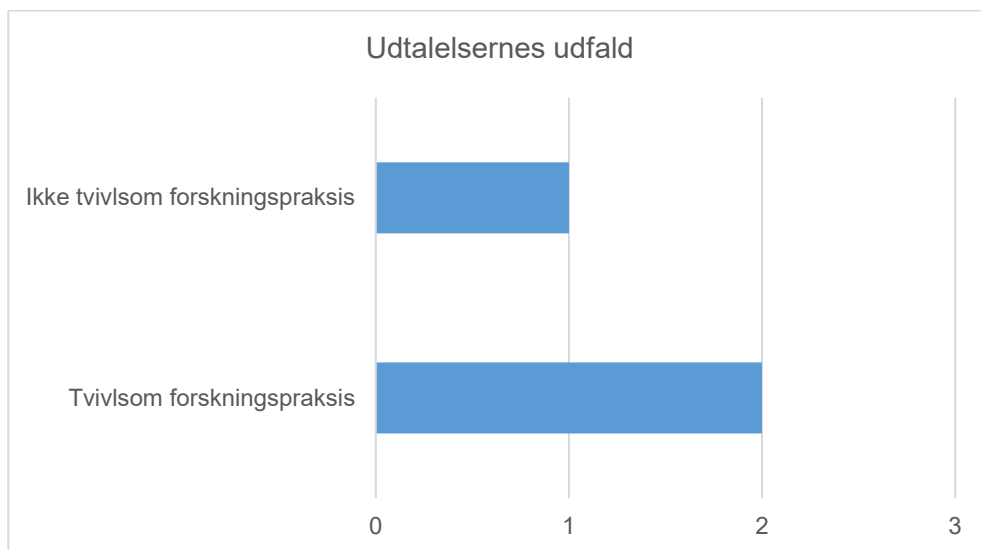
Figur 5 viser fordelingen af sager på hhv. TECH, ENG og SAMF. Der var i 2021 ingen sager fra SUND og HUM.

SAGSBEHANDLINGSSTED

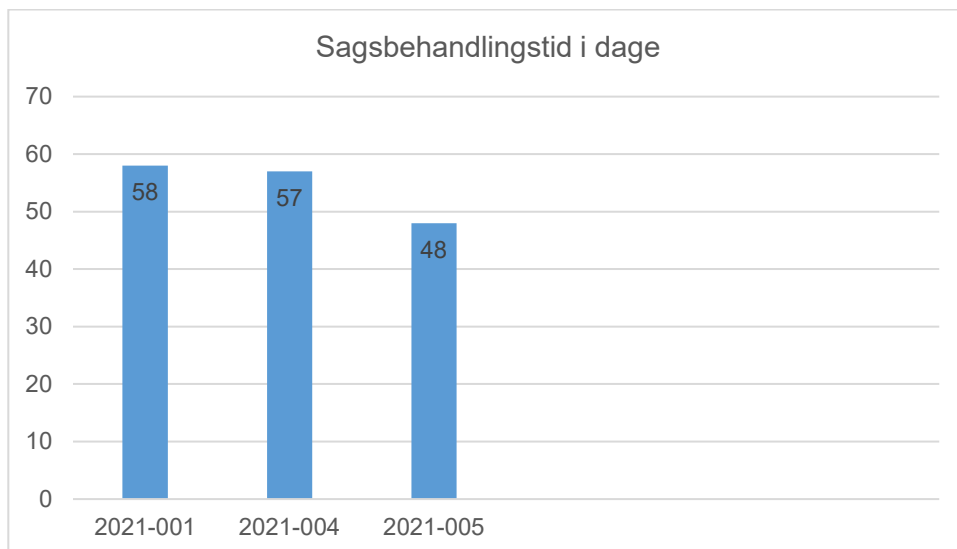

Figur 6 viser fordelingen af sager behandlet henholdsvis i praksisudvalget og oversendt til behandling ved Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. I 2021 blev ingen sager oversendt til behandling ved nævnet.

Afrapportering for Praksisudvalget AAU

UDTALELSERNES UDFALD – SAGER REALITETSBEHANDLET VED PRAKSISUDVALGET

Figur 7 viser udtalelsernes udfald i de tre sager, der blev realitetsbehandlet ved praksisudvalget i 2021. I to af sagerne udtalte praksisudvalget, at der forelå tvivlsom forskningspraksis.

SAGSBEHANDLINGSTID – SAGER REALITETSBEHANDLET VED PRAKSISUDVALGET

Figur 8 viser sagsbehandlingstiden i de tre sager, som praksisudvalget realitetsbehandlede i 2021. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 54 dage.

RESUMÉER AF SAGER BEHANDLET VED PRAKSISUDVALGET

I 2021 behandlede praksisudvalget 3 sager om brud på god videnskabelig praksis. Praksisudvalget har i 2021 ikke oversendt sager til behandling ved Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Afrapporteringen omfatter derfor alene sager, som er realitetsbehandlet i praksisudvalget.

Sag 2021-001

Anmeldelse vedr. plagiering og selvplagiering

Sagen omhandlede en ph.d.-afhandling indleveret til bedømmelse. Der var ifølge anmeldelsen flere eksempler på dels tekstsammenfald med indklagedes eget tidligere arbejde og dels tekstsammenfald med eksterne kilder.

Praksisudvalget vurderede, at afhandlingen indeholdt tekstsammenfald med eksterne kilder. I nogle tilfælde var der refereret til kilderne, hvilket dog ikke gjorde sig gældende for så vidt angik alle sammenfald. Praksisudvalget vurderede dog, at afhandlingens overlap med eksterne kilder i hovedsagen udgjorde tilfælde, hvor det var temmelig klart, at det var andres synspunkter, der var gengivet. Disse tilfælde udgjorde efter praksisudvalgets opfattelse ikke tvivlsom forskningspraksis. Praksisudvalget fandt, at tilfældene af tekstsammenfald med eksterne kilder og indklagedes eget tidligere arbejde i det samlede billede var af bagatelagtig betydning.

Praksisudvalget udtalte, at der i sagen ikke var udvist tvivlsom forskningspraksis.

Sag 2021-004

Anmeldelse vedr. selvplagiering

Sagen omhandlede en ph.d.-afhandling indleveret til bedømmelse. Der var ifølge anmeldelsen sammenfald mellem afhandlingen og en artikel skrevet af den ph.d.-studerende.

Praksisudvalget vurderede, at afhandlingen indeholdt flere overlap med indklagedes eget tidligere arbejde uden tydelig angivelse af, at der var tale om gengivelse fra kilderne. Afhandlingens overlap med indklagedes eget arbejde udgjorde tilfælde, der efter deres art var egnede til at blive betragtet som selvplagiat. Spørgsmålet i sagen var således, om der i den konkrete sag forelå selvplagiering og dermed tvivlsom forskningspraksis, når indklagede gengav tidligere eget arbejde uden tydelig angivelse af, at der var tale om ordret eller næsten ordret gengivelse. Praksisudvalget fandt, at gengivelserne havde et ikke uvæsentligt omfang og ikke var uden betydning. Praksisudvalget fandt derfor, at der skulle have været refereret til gengivelserne ved markering med anførselstegn, kursivering eller ved anden tydelig angivelse af, at der var tale om gengivelse fra kilden.

Praksisudvalget udtalte, at der i sagen var udvist tvivlsom forskningspraksis.

Sag 2021-005

Anmeldelse vedr. selvplagiering

Sagen omhandlede en ph.d.-afhandling indleveret til bedømmelse. Ifølge anmeldelsen indeholdt afhandlingen tekstsammenfald med en række af indklagedes egne artikler.

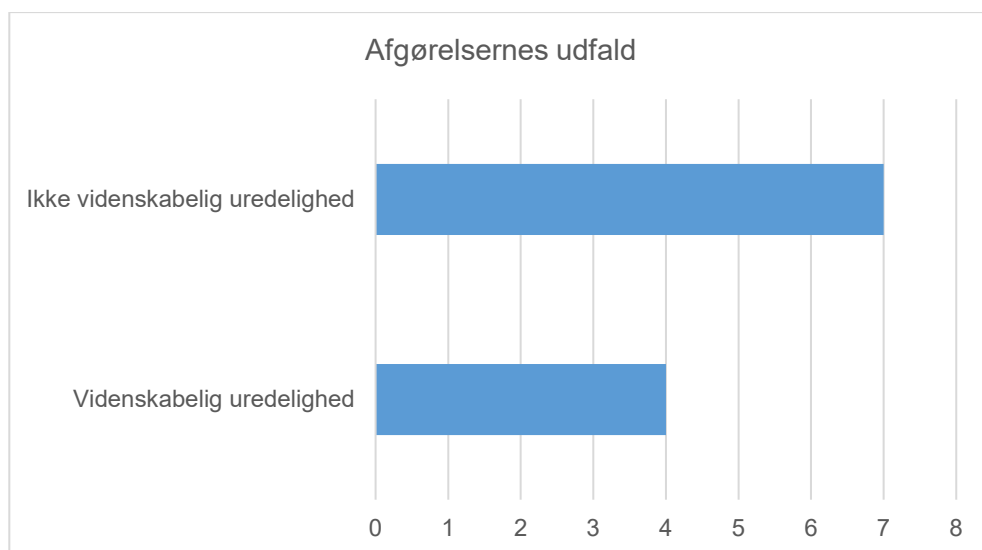
Praksisudvalget vurderede, at afhandlingen indeholdt flere overlap med indklagedes eget tidligere arbejde uden tydelig angivelse af, at der var tale om gengivelse fra kilderne. Afhandlingens overlap med indklagedes eget arbejde udgjorde tilfælde, der efter deres art var egnede til at blive betragtet som selvplagiat. Spørgsmålet i sagen var således, om der i den konkrete sag forelå selvplagiering og dermed tvivlsom forskningspraksis, når indklagede gengav eget tidligere arbejde uden tydelig angivelse af, at der var tale om ordret eller næsten ordret gengivelse. Praksisudvalget fandt, at gengivelserne havde et ikke uvæsentligt omfang og ikke var uden betydning. Der skulle derfor have været refereret til gengivelserne ved markering med anførselstegn, kursivering eller ved anden tydelig angivelse af, at der var tale om gengivelse fra kilderne.

Praksisudvalget udtalte, at der i sagen var udvist tvivlsom forskningspraksis.

AFGØRELSER FRA NÆVNET FOR VIDENSKABELIG UREDELIGHED

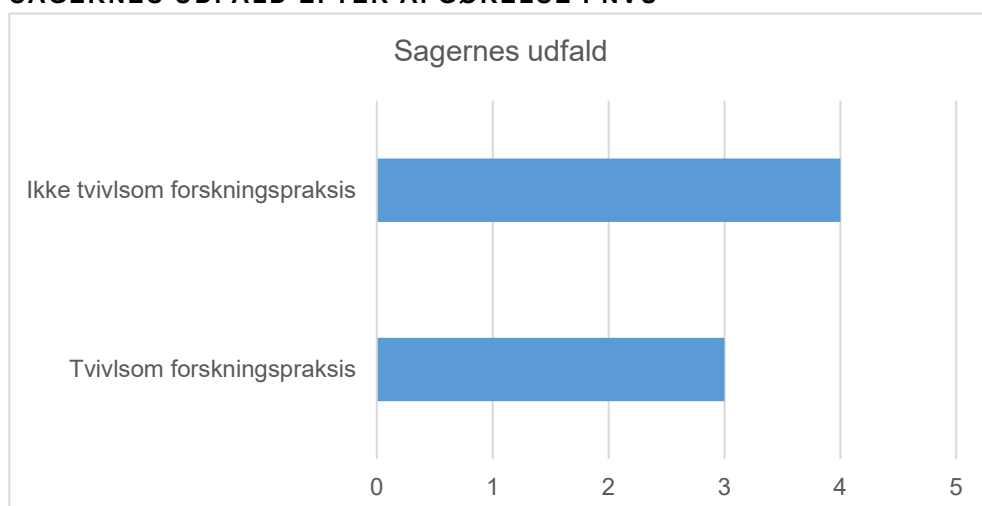
Praksisudvalget har i 2021 modtaget afgørelser på syv sager, som praksisudvalget oversendte til behandling ved Nævnet fra Videnskabelig Uredelighed i 2019 og 2020.

AFGØRELSESNES UDFALD

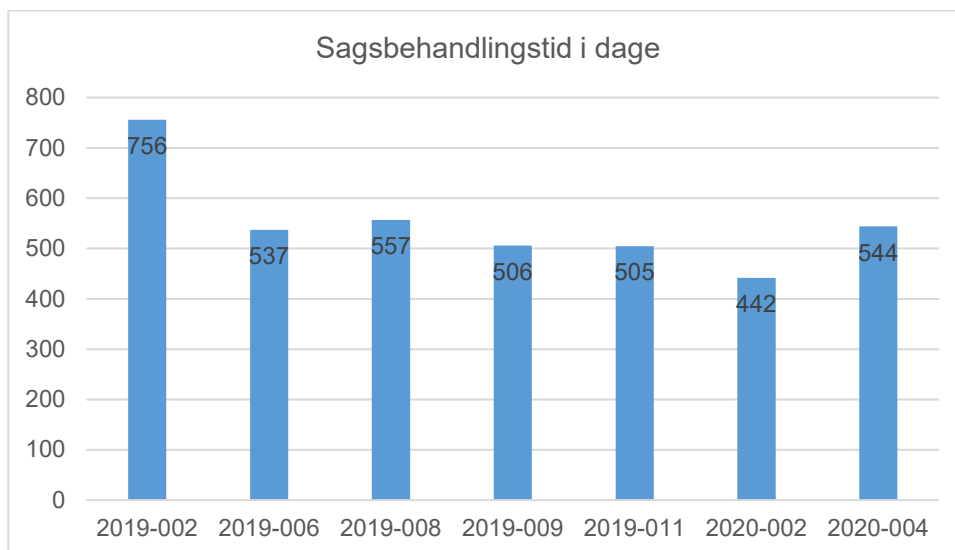

Figur 9 viser afgørelsernes udfald i de syv sager fra AAU, som Nævnet for Videnskabelig Uredelighed afgjorde i 2021. Der var 11 indklagede i de syv sager. Nævnet afgjorde, at 4 af de 11 indklagede havde begået videnskabelig uredelighed.

SAGERNES UDFALD EFTER AFGØRELSE I NVU

Figur 10 viser udfaldet ift. de syv indklagede, som ifølge nævnet ikke havde begået videnskabelig uredelighed. Praksisudvalget udtalte, at 3 af de 7 indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis.

SAGSBEHANDLINGSTID – SAGER REALITETSBEHANDLET VED NVU

Figur 11 viser sagsbehandlingstiden i de syv sager fra AAU, som Nævnet for Videnskabelig Uredelighed afgjorde i 2021. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra tidspunktet for anmeldelse var 550 dage.

RESUMÉER AF SAGER BEHANDLET VED NÆVNET FOR VIDENSKABELIG UREDELIGHED

I 2021 behandlede praksisudvalget 3 sager om brud på god videnskabelig praksis. Praksisudvalget oversendte i 2021 ingen sager til behandling ved Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Afrapporteringen omfatter derfor alene sager, som er realitetsbehandlet i praksisudvalget.

Sag 2019-002

Anmeldelse vedr. plagiering/brud på forskningsintegritet

Sagen opstod som følge af en ekstern anmeldelse om brud på forskningsintegritet.

Det videnskabelige produkt i sagen var en artikel udarbejdet af en forsker ved AAU. Artiklens emne var ifølge anmelder stort set identisk med emnet for en publikation, som indklagede arbejdede på under en tidligere ansættelse ved et andet universitet. Anmeldelsen vedrørte manglende anerkendelse eller medforfatterskab til anmelder.

Praksisudvalget drøftede, at problemstillingen i sagen ikke alene var tekstsammenfald mellem de to artikler men måske i højere grad, hvorvidt emnet, ideerne mv. var identiske eller sammenlignelige. Udvalgets drøftelser omhandlede ligeledes, hvorvidt den omhandlede forskning var frembragt ved Aalborg Universitet. Udvalget fandt, at forskningen som minimum var delvist frembragt ved Aalborg Universitet.

Afrapportering for Praksisudvalget AAU

Praksisudvalget vurderede, at der i sagen var fremsat begrundet mistanke om videnskabelig uredelighed. Om forholdene var af en sådan art, at der var tale om videnskabelig uredelighed, skulle ifølge praksisudvalget overlades til nævnets afgørelse. Praksisudvalget traf afgørelse om at oversende sagen til behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed traf afgørelse om, at der ikke forelå videnskabelig uredelighed (sag 2019-16). På baggrund af nævnets afgørelse besluttede praksisudvalget, at sagen ikke skulle behandles yderligere i praksisudvalget. Praksisudvalget afsluttede derfor sagen.

Sag 2019-006**Anmeldelse vedr. plagiering**

Det videnskabelige produkt i sagen var en artikel udarbejdet af tre forskere og en tidligere studerende ved AAU. Anmeldelsen vedrørte mistanke om videnskabelig uredelighed i form af plagiering af tekst fra en tidligere indleveret kandidatafhandling ved AAU.

Praksisudvalget drøftede, hvorvidt sagen skulle karakteriseres som en sag omhandlende forfatterskab eller som en sag vedrørende plagiering. Praksisudvalget vurderede, at der i sagen var fremsat begrundet mistanke om videnskabelig uredelighed. Om forholdene var af en sådan art, at der var tale om videnskabelig uredelighed, skulle ifølge praksisudvalget overlades til nævnets afgørelse.

Udvalget drøftede, hvorvidt anmeldelsen vedrørende én af de indklagede skulle videresendes til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, idet denne angav ikke at have været medvirkende ved indlevering af artiklen. Praksisudvalget vurderede dog efter korrespondance med nævnets sekretariat, at det skulle være op til nævnet at vurdere, hvorvidt den indklagede havde handlet forsættligt eller groft uagtsomt, jf. lov om videnskabelig uredelighed. Praksisudvalget traf afgørelse om at oversende sagen til behandling ved Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed traf afgørelse om, at tre ud af fire indklagede havde begået videnskabelig uredelighed (sag 2020-02, 2020-17 og 2020-19). Den fjerde indklagede havde ifølge nævnet ikke begået videnskabelig uredelighed (sag 2020-18). Praksisudvalget besluttede efterfølgende at afslutte sagen for så vidt angik den fjerde indklagede.

Sag 2019-008**Anmeldelse vedr. plagiering og selvplagiering**

Sagen omhandlede en ph.d.-afhandling indleveret til bedømmelse. Der var ifølge anmeldelsen flere eksempler på dels tekstsammenfald med artikler, hvor indklagede var medforfatter, og dels tekstsammenfald med eksterne kilder. Praksisudvalget vurderede, at der i afhandlingen var eksempler på tekstsammenfald med eksterne kilder uden tydelig angivelse af, at der var tale om ordret eller næsten ordret gengivelse. Praksisudvalget vurderede, at der var fremsat begrundet mistanke om videnskabelig uredelighed og besluttede på den baggrund at oversende sagen til behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Idet sagen blev

Afrapportering for Praksisudvalget AAU

oversendt til nævnet, tog praksisudvalget på daværende tidspunkt ikke stilling til anmeldelsens punkter vedr. selvplagiering.

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed traf afgørelse om, at der ikke var begået videnskabelig uredelighed (sag 2020-03). Nævnet fandt dog, at sagen kunne indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis, hvorfor nævnet oversendte sagen til universitetet til videre behandling. Praksisudvalget behandlede sagen og udtalte, at indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis.

Sag 2019-009**Anmeldelse vedr. plagiering**

Sagen omhandlede en ph.d.-afhandling indleveret til bedømmelse. Praksisudvalget vurderede, at der i afhandlingen var flere eksempler på tekstsammenfald med eksterne kilder uden tydelig angivelse af, at der var tale om ordret eller næsten ordret gengivelse. Praksisudvalget vurderede, at der var fremsat begrundet mistanke om videnskabelig uredelighed og besluttede at oversende sagen til behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed traf afgørelse om, at der ikke var begået videnskabelig uredelighed (sag 2020-04). Nævnet fandt dog, at sagen kunne indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis, hvorfor nævnet oversendte sagen til universitetet til videre behandling. Praksisudvalget behandlede sagen og udtalte, at indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis.

Sag 2019-011**Anmeldelse vedr. plagiering**

Sagen omhandlede en ph.d.-afhandling indleveret til bedømmelse. Afhandlingen indeholdt flere eksempler på tekstsammenfald med eksterne kilder både med og uden referencer men uden tydelig angivelse af, at der var tale om ordret eller næsten ordret gengivelse. Praksisudvalget vurderede, at der var fremsat begrundet mistanke om videnskabelig uredelighed og besluttede at oversende sagen til behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed traf afgørelse om, at der ikke var begået videnskabelig uredelighed (sag 2020-05). Nævnet fandt dog, at sagen kunne indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis, hvorfor nævnet oversendte sagen til universitetet til videre behandling. Praksisudvalget behandlede sagen og udtalte, at indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis.

Sag 2020-002**Anmeldelse vedr. plagiering**

Sagen opstod som følge af en anmeldelse fra en ekstern anmelder. Anmelder påstod, at indklagedes artikel var skrevet på baggrund af anmelders arbejde, og at indklagede ikke

Afrapportering for Praksisudvalget AAU

havde inkluderet anmelder som medforfatter på artiklen. Praksisudvalget besluttede af egen drift tillige at indklage en ph.d.-studerende ved AAU, som var førsteforfatter på den pågældende artikel. Praksisudvalget tog indledningsvist stilling til, hvorvidt anmeldelsen skulle karakteriseres som en sag om forfatterskab eller om plagiering og dermed, hvorvidt sagen skulle behandles materielt i praksisudvalget eller oversendes til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. På baggrund af anmeldelsen og anmelders efterfølgende oplysninger vurderede praksisudvalget, at sagen omhandlede mistanke om videnskabelig uredelighed. Praksisudvalget vurderede, at der var fremsat begrundet mistanke om videnskabelig uredelighed og besluttede at oversende sagen til behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed traf afgørelse om, at der ikke var begået videnskabelig uredelighed (sag 2020-10 og 2020-14). På baggrund af nævnets afgørelse besluttede praksisudvalget, at sagen ikke skulle behandles yderligere i praksisudvalget. Praksisudvalget afsluttede derfor sagen.

Sag 2020-004**Anmeldelse vedr. plagiering**

Sagen omhandlede en ph.d.-afhandling indleveret til bedømmelse. Der var i sagen flere eksempler på tekstsammenfald med eksterne kilder uden tydelig angivelse af, at der var tale om ordret eller næsten ordret gengivelse. Praksisudvalget vurderede, at der var fremsat begrundet mistanke om videnskabelig uredelighed og besluttede at oversende sagen til behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed traf afgørelse om, at der var begået videnskabelig uredelighed (sag 2020-12).

AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Idet afrapporteringen for 2021 alene omfatter 3 sager, er det vanskeligt at drage konklusioner ud fra afrapporteringens statistikker. Praksisudvalget ønsker dog at henlede opmærksomheden på følgende afsluttende bemærkninger.

Præscreening af ph.d.-afhandlinger

Praksisudvalget konstaterer, at der siden praksisudvalgets etablering i 2017 har været stor repræsentation af ph.d.-studerende blandt de indklagede. I 2020 udgjorde ph.d.-studerende 69 % og i 2021 100 %. Dog ses der generelt et markant fald i antallet af sager.

Der er på AAU truffet beslutning om, at alle ph.d.-afhandlinger nu præscreenes før indlevering, hvilket formentlig er hovedårsagen til det markante fald i antallet af anmeldelser. Praksisudvalget har drøftet det faktum, at vurderingerne af præscreeningerne er baseret på personlige vurderinger, og at det derfor kan være meget forskelligt, hvordan de ph.d.-studerende bliver vejledt i tilretningen af afhandlingerne frem mod indlevering, og ligeledes, hvorvidt og i hvilket omfang de ph.d.-studerende vælger at tilrette afhandlingerne inden indlevering.

Afgørelser fra Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

I de syv sager fra AAU, som Nævnet for Videnskabelig Uredelighed afgjorde i 2021 var der i alt 11 indklagede. Nævnet afgjorde, at 4 af de 11 indklagede havde begået videnskabelig uredelighed. Praksisudvalget udtalte efterfølgende, at 3 ud af de 7 indklagede, som ikke havde begået videnskabelig uredelighed, havde udvist tvivlsom forskningspraksis.

I de syv sager fra AAU, som nævnet afgjorde i 2021, har der været en sagsbehandlingstid fra anmeldelse til endelig afslutning af sagen på 442 til 756 dage. Med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid i de syv sager på 550 dage kan praksisudvalget konstatere, at der fortsat er meget lang sagsbehandlingstid ved nævnet. Praksisudvalget bemærker dog, at der i 2021 ikke blev oversendt sager til behandling i nævnet fra AAU.

Diversitet i praksisudvalget

Praksisudvalget konstaterer, at der fortsat er en overrepræsentation af mænd blandt medlemmerne af praksisudvalget. Dette er tilfældet blandt både basisedlemmer, fakultetsmedlemmer og ad hoc-medlemmer.

Kan frit distribueres
Til drøftelse

Sagsnr.: 2022-121-00619

Sagsfremstilling til møde i Akademiske Råd den 25. april 2022

Opdeling af FF-bidrag

Indstilling

Det indstilles, at Akademisk Råd drøfter ændring af budgetprincip omkring FF-bidrag, som ønskes opdelt i et FF-bidrag og AAU Innovationsbidrag.

Bilag

Intet

Sagsfremstilling

I henhold til §15 stk. 2 i universitetsloven har de akademiske råd (AR) blandt andet til opgave at udtale sig til rektor om den interne fordeling af bevillinger, hvorfor forslaget til ændringer af AAU's budgetprincipper 2022 hermed fremsendes til udtalelse. Forslaget er samtidig fremsendt til hovedsamarbejdsudvalget (HSU) til drøftelse, jf. § 5 i Cirkulære om aftale om Samarbejde og samarbejdsudvalg i staten.

Det foreslås, at FF-bidraget deles i et FF-bidrag og et AAU Innovations bidrag.

Formålet med opdelingen er:

- at der ønskes øget økonomisk gennemsigtighed i Fælles Services organisatoriske enheder
- at et selvstændigt økonomisk styringsgrundlag for Innovation vurderes at kunne bidrage til enhedens mulighed for at gennemføre flest mulige aktiviteter med høj omkostningseffektivitet

For begge bidrag vil det stadig være gældende, at bidragene fastholdes på 2021 niveau og pl-reguleres i budgetåret. PL-satsen skal svare PL-satsen i finansloven i det gældende budgetår.

Såfremt der sker væsentlige ændringer i opgaveporteføljen eller følgeomkostningerne for FF og eller AAU Innovation – vækst eller reduktioner – pålagt af enten eksterne eller interne forhold, skal direktionen forud for budgetåret eksplicit tage stilling til, om rammen for FF eller AAU Innovation skal justeres i overensstemmelse hermed.

AAU Innovation bliver ikke et selvstændigt hovedområde, men over/underskud vil blive indarbejdet i Fælles Service egenkapital, som det er tilfældet med Campus service. AAU Innovation vil derfor ikke have deres egen egenkapital.

Selve opdelingen vil ikke medføre ændringer i hovedområdernes bidrag. Ændringer i bidragene vil dog forekomme i takt med, at beregningsgrundlaget for bidraget opdateres i forbindelse med udarbejdelse af budgetterne.

Tabel 1 – Hovedområdernes andel af FF-bidrag i 2022 samt 2022 andel, hvis bidrag var opdelt

	SSH	ENG	SUND	TECH	Total
FF-bidrag 2022	140.220	116.671	48.797	117.050	422.738
FF-bidrag opdelt	124.838	103.872	43.444	104.210	376.364
AAU Innovation opdelt	15.382	12.799	5.353	12.840	46.374
Samlet	140.220	116.671	48.797	117.050	422.738

Finansiering

- Enhederne/omkostningsstederne, der skal finansiere en ny aktivitet er orienteret og indforstået med at de skal finansiere den pågældende aktivitet.
- Der er ikke tilsagn fra de enheder/omkostningssteder, der foreslås at skulle finansiere aktiviteten
- Finansieringen af den foreslåede aktivitet foreslås fra en fælles pulje, som vil skulle forøges. Dette er specificeret i sagsfremstillingsteksten.
- Indstillingen medfører ikke nyt finansieringsbehov.

Indstillingen medfører ikke nyt finansieringsbehov, da det nye AAU Innovationsbidrag fortsat følger samme finansieringsprincip, som enheden indirekte er underlagt under FF-bidraget i dag.

Involvering

Direktionen har haft en indledende drøftelse af ændringen på mødet 31. marts 2022.

Kommunikation

HSU's og Akademisk råds eventuelle bemærkninger til forslaget indgår i direktionens drøftelser af forslaget møde 20. maj 2022. Bestyrelsen forventes at behandle forslaget på sit møde 15. juni 2022

Sagsbehandler(e)

Christian Müller, chmu@adm.aau.dk, Økonomiafdelingen

4. april 2022

Kan frit distribueres
Til drøftelse

Sagsnr.: [Sagsnr.]

Sagsfremstilling til møde i Akademisk råd den 25. april 2022

Opdeling af FF-bidrag

Indstilling

Det indstilles, at Akademisk Råd drøfter og rådgiver dekanen i forhold til implementering af FF- og AAU Innovationsbidrag i fakultets budgetprincipper.

Bilag

Intet

Sagsfremstilling

I henhold til Aalborg Universitets vedtægter har Akademisk råd jf. §72 stk. 2 blandt andet til opgave at rådgive dekanen om fakultetets budget og budgetprincipper.

I forbindelse med udarbejdelse af budgetprincipper gældende fra og med 2022 blev direktionens medlemmer enige om, at der skal være ensartethed for budgetprincipperne. Dvs. at AAU's budgetprincipper også skal være gældende for de enkelte fakulteters budgetprincipper. Formålet er dels enkelthed og øget transparens over indtægts- og bidragsstrømme fra AAU via fakulteter til institutniveau og dels at eliminere eventuelle barrierer for tværfagligt og tværfakultært samarbejde eventuelt skabt af forskellige interne budgetprincipper.

Som konsekvens heraf vil en eventuel bestyrelsesgodkendelse af opdeling af FF-bidrag i et FF-bidrag og et AAU Innovations bidrag også skulle implementeres i fakulteternes budgetprincipper.

Finansiering

- Enhederne/omkostningsstederne, der skal finansiere en ny aktivitet er orienteret og indforstået med at de skal finansiere den pågældende aktivitet.
- Finansieringen af den foreslåede aktivitet foreslås fra en fælles pulje, som vil skulle forøges. Dette er specificeret i sagsfremstillingsteksten.
- Indstillingen medfører ikke nyt finansieringsbehov.

Indstillingen medfører ikke nyt finansieringsbehov, da det nye AAU Innovationsbidrag fortsat følger samme finansieringsprincip, som enheden indirekte er underlagt under FF-bidraget i dag.

Punkt 8: Status på udflytningsreformen (15 minutter)

Dekanen vil indledningsvist orientere om processen omkring udflytningen, herefter vil det være muligt for akademisk råds medlemmer at stille spørgsmål.

Punkt 9: Orienteringspunkter (10 minutter)

Dekanen vil orientere om:

- Status på SSH
- Oplæg fra Nina Smith kommissionen

Punkt 10: Eventuelt (5 minutter)

Eventuelle punkter